

Szubotica és környékének

SZUBOTICA

ZMAJ JOVIN TRG 3

Telefonos

Eladástól 8-58

Környékétől 8-10. 8-53

NAPILÓ

Előfizetés és hirdetés

egyedévre 165 dinár
egy hónapra 56 dinárHelyi hirdetés
első sor, határán és
középső sorok 10

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. AUGUSZTUS 21.

226. SZÁM

SZERDA

Százegy óra

Korunk néhány évtized alatt sokkal több technikai találmánnyal gazdagította a világot, mint amennyivel a Nyugatrómai Birodalom bukása óta elmúlt évszázadok. Az emberi tudás, szellem és akaraterő szinte nap-nap után újabb eredményeket produkál, úgyhogy lassanként meg-szüimünk csodálkozni, ha új teljesítményekről hal-lunk. A ma embere másképp él, a természet erőit másképp tudja felhasználni, mint akár egy félvé-század előtt élő elődje.

Nil admirar... Illuziómentes korunk nem-csak nem lelkesedik, de nem is csodálkozik, még-is a jövő szédületes perspektívájának lenyűgö-ző érzésével veszi tudomásul a tényt, hogy száz-egy óra alatt repült el a léghajó a rajta lévő ut-sokkal a németországi Friedrichshafenből Japán fővárosáig, Tokióig. Százegy óra alatt tették meg emberek azt az utat, amelyhez eddig a leg-gyorsabb járatu hajóval s a legsebesebb gyors-vonattal tizenkilenc nap kellett, s amelyhez még száz év előtt is esztendőket voltak szükségesek.

Nincsenek távolságok.

A földgolyó, amely a bolygók rendszeré-n csak apró parány ugyan, de amely a rajta élő ember számára mégis óriás valami, most kezd az emberiség igazi birtokába jutni. A mi fiatalságunk idején még láttuk azokat a térké-pek, amelyeken hatalmas területek terra in-cognita-nak, ismeretlen földnek voltak megjelöl-ve. Ismeretlen földeket jelzett a mappa fehér folta, ahova kutató nem tette a lábát, s amely-ről csak mesék és legendák tudtak, s amelyet csak a fantázia utazott be. Ma már a tudomány számára nincs terra incognita. Amit Róma óta hadseregekkel, tüzzel-vizzel csak sután tudtak megoldani: a földnek a kultura számára való meghódítását, azt megoldották a technikusok, mérnökök, elméleti és gyakorlati tudósok. Még egy éve sincs, hogy a Zeppelin a világ kíváncsi felfigyelése közben tavaly októberben első föld-körüli útjára indult, s holnap már a kontinens és Amerika nagy városaiban épüget árusítják majd a menetjegyeket a bilétákat unatkozó, vagy fizeti tervekben lóholó gazdagok számára, akik néhány óra alatt röplünek át a világ egyik sar-kából a másikba, mint ahogyan tegnap árusították azoknak, akik innen a Rivierára, vagy Ve-lencébe szándékoztak kirándulni.

Nemcsak a föld szünt meg incognita lenni, hanem nem ismeretlen a földi ember számára a levegő sem. Utópisztikus regények váltak tulha-ladottakká s ami a tegnap embere számára csu-pa rejtélyesség és misztikum volt, az megszünt rejtély lenni.

Nem kell hozzá fellengző hit s nemcsak az emberi haladásba vetett öntelt bizalom, hanem az eredmények józan mérlegelése állapítja meg, hogy nincsenek már utópiák s utópista csak az, aki a technika e szédületes haladása korában azt hiszi, hogy az emberi, a társadalmi életet konzerválni lehet.

Mi és mindenki, aki örülni tud a haladásnak, ezt a százegyórás utat, a Zeppelin újabb sikerét azzal a megérzéssel köszöntjük s afölötti lelkes örömmel vesszük tudomásul, hogy a technikai tudományok tökéletesedése nem áll meg a repül-őgépnél s hogy a levegő meghódításának nem-csak az az eredménye, hogy Berlinből Newyork-ba, vagy Tokióba lehet repülni. Bizonyosra vesszük, hogy a tudás teljesebbé vállalása és a technika számtalan olyan kérdést old meg, amelyt most csak roppant hosszú szociális evolúció, vagy vér és katasztrófák révén vélik megold-hatónak.

Az ember technizálódik.

A találmányok megkönnyítik anyagi boldo-gulását s lecsökkentik azoknak a problémáknak számát és jelentőségét, amelyek mai életünket igénybe veszik s lelki berendezkedésünket elfog-lalják.

A Zeppelin százegyórás utja halálos csapás a százszentendős korhadat, ártalmas s az ember testvériesülését gátló ideáknak. A kort, a techni-kai találmányok korát, a Zeppelin teljesítését kicsinyli le, aki ebben nem bizik. Az időt akkor sem lehetne megállítani, ha a Zeppelinek nem siettették annak mulását.

Anglia új leszerelési ajánlatot tett az Egyesült Államoknak

A hadihajók számát az eddig tervezettnél nagyobb mértékben fogják korlátozni

Washingtonból jelentik: Az angol kormány — mértékadó amerikai politikai körök közlése szerint — új ajánlatot tett Washingtonnak a cirkálók tonnázsának korlátozására.

Amint hírlik, a tizenöt elévült cirkáló pótlásáról van szó. A javaslat elfogadása esetén a cirkálók erőssége ahhoz a normához viszonyítva, amelyet Anglia az 1927. évi genfi konferencián elhatározott, még jelen-tékeny mértékben csökkenne. Az angol javaslatot to-vábbították a tengerészeti hivatalhoz, amely aztán je-lentést tesz az elnöknek a javaslat elfogadható, vagy elvetendő voltáról és arról a hatásról, amelyet a ja-vaslat elfogadása az amerikai föld megvédeése szem-pontjából jelentene. Az amerikai sajtó szerint a tárgyalások nagyon kedvezően állnak és re-mélni lehet, hogy a megegyezés hamarosan létrejön.

A sajtó dicséri azt a kitartást és türelmet, amelyet az

államférfiak a kényes kérdések megtárgyalásában mutatnak és felszólítja a közvéleményt, hogy hasonló nyugalommal várja az eredmény kialakulását, amely az egész világnak javára fog válni.

Hivatalos washingtoni körökben az a meggyőző-dés alakult ki, hogy

a Macdonald és a Daves követ között folyó tárgyalások a hadihajók számának még jelen-tékenyebb leszállításához vezethetnek, mint aminő az 1927. évi konferencia célja volt.

Hoover elnök megbízásából a tengerészeti szakértők lázasan dolgoznak a részletes tanulmányokon, amely-lyeket a decemberbe tervezett konferencián fognak felhasználni. Amerikai politikai körök véleménye sze-rint a cirkálók számának leszállítása ügyében az an-gol kormány Franciaországnak és Olaszországnak merev álláspontja következtében kényes helyzetbe ke-rülhet.

Nagyarányu csapat szállítások a mandzsuriai határon

Erős szovjet orosz csapatok keletnek át az Amuron és fel-perzelik a kínai falvakat

Nankingból jelentik: Wang kínai külügymi-niszter bejelentette, hogy a nacionalista kormány utasította Man-dzsuria kormányzóját, hogy hatvanezer főnyel csapatot küldjön a frontra a fe-nyegesebb orosz betörés elhárítására.

A külügyminiszter hozzátette, hogy a kormány még további erősítéseket fog a fenyegetett hat-árvidékre küldeni. Hangsúlyozta Wang dr., hogy a nacionalista kormány továbbra is békü-lékeny magatartást szándékozik tanu-sítani, de területét és nemzeti jogait fel-tétlenül megvédelmezi.

— A szovjethatóságok kommunista üzemlei c'éggé ismeretesek — mondotta a kínai külügy-miniszter — és ezért a kormány elhatározta, hogy az országnak a szakadatlan zavaroktól való megkímélése érdekében

megszabadítja Kínát a kommunista ele-mektől.

Ho-Csen-Szu tábornok, a nacionalista kor-mány vezérkari főnöke, jelentést tett Csang-Csolinnak, hogy

a nacionalista kormány jelentékeny had-erőket mozgósít Pukov környékén

és a Nagy Falon belül összpontosítja azokat. Ezeket a csapatokat Csang-Csolin parancsnoksá-ga alá rendelik Mandzsuria megvédelmére. Mand-zsuri és környékéről a lakosság elmenekült.

Más jelentések szerint huszezer főnyel szovjetcsapat átkelt az Amuron és több kínai falut felperzsel és kirabolt.

A keleti fronton hír szerint orosz lovasság Ni-kolszk mellett támadott egyes pozíciókat és a kínaiak heves harcok után tudták az orosz tá-madást visszaverni.

Mukdenből tankokat, repülőgépeket és fényszórókat küldenek a frontra.

Mukdeni jelentés szerint orosz és koreai frank-törők megtámadták Chirin tartomány egyik fa-luját, két kínai kereskedőt agyonlőttek, több em-bert megsebesítettek és a házak nagy részét fel-gyújtották. Dalainer városának hétszáz orosz tüzező által történt elfoglalásának híré megerősítik.

Tokió ünnepli a Graf Zeppelint és parancsnokát

Német-amerikai léghajózási társaság alakul az oceáni légiforgalom rendszerezésére

Tokióból jelentik: A japán főváros még mindig örömmel ünnepli Eckener dr.-t, valamint szakadatlanul ünnepli Eckener dr.-t, valamint a Graf Zeppelin személyzetét és utasait.

Hétfőn este a tokiói német követség bankettet adott, amelyen Eckeneren, a léghajó személyzetén és utas-sain kívül hivatalosok voltak a japán kormány tag-jai, a haditengerészet vezetői és a diplomáciai kar-tagjai valamint számos más japán előkelőség. A ban-ketten számos felköszöntő hangzott el, amelyek lel-kes szavakban méltatták a Friedrichshafen—Tokió közötti első légi ut óriási jelentőségét.

Kedden délelőtt a kikötő fogadta kihallgatáson Eckener

és hosszasan elbeszélgetett vele uti tapasztalatairól.

A Graf Zeppelin üzemanyagát lázas sietséggel egészítik ki és valószínű, hogy a léghajó csütörtökön folytatja útját Los Angeles felé.

Washingtoni jelentés szerint az Egyesült-Államok hatóságai minden eszközzel támogatni akarják a Graf Zeppelint, míhelyt amerikai vizek fölé érkezik.

Az amerikai tengerészet valamennyi hadihajója és cirkálója utasítást kapott, hogy a Behring-tengeren és az alaszka partokon állandóan figyeljék a Graf Zeppelintől érkező jelenté-eket

és segélykérő jelek leadása esetén azonnali siessenek a léghajó segítségére

Mint Berlinből jelentik, a Graf Zeppelin világkörüli utjának befejezése után tárgyalások indulnak meg amerikai pénzügyi csoportokkal a német-amerikai léghajózási társaság megalakítása ügyében.

A friedrichsfeni Zeppelin művek egyik igazgatója, dr. Schmidt már kedden elutazott Newyorkba a tárgyalások előkészítésére. Az eddigi tervek szerint a Zeppelinművek összes eddigi tapasztalataikat a meg-

alakítandó új társaság rendelkezésére bocsátják, míg az amerikai pénzcsoport a szükséges tőkével járul hozzá a nagyjelentőségű léghajózási társaság megalakításához.

Az új társaság az Európa és az Egyesült Államok közötti rendszeres légi forgalmat tartja fent s ezenkívül rendszeresített légi járatokat tervez Észak- és Délamerika között is.

Szomborba érkezett az új bácskai főispán Csütörtökön átveszi hivatalát Matkovics Dobrica eddigi főispán az államvédelmi osztály élén

Jovanovics K. Milorad volt nisi főispán, akit Öfelsége, mint jelentették, a bácskai közigazgatási tartomány főispánjává nevezett ki, kedden délután Szomborba érkezett. Az új bácskai főispán a beogradi gyorsvonattal jött Vrbászig és onnan autóval folytatta útját Szomborba.

Jovanovics K. Milorad főispán szerdán és csütörtökön veszi át a bácskai főispáni hivatalát Matkovics Dobrica eddigi tartományi főispántól, akit korábbi jelentésünk szerint a belügyminiszterium államvédelmi osztályának főnökévé neveztek ki.

Szubotica tizenhét kilométer utat és százötvenezer aranykorona tartozást adott át a bácskai tartománynak

Kijavítják a Beograd—Szubotica—horgosi állami utakat

Az építésügyi minisztérium 1929 június 14-ikén kelt rendelete értelmében Szubotica város tanácsa a napokban átadta a bácskai közigazgatási tartománynak mindazokat az utakat, amelyek a városon kívül esnek s amelyek karbantartása eddig a szuboticei városi költségvetést terhelte. Az országutak átadásával a város jelentékeny kiadástól szabadul meg. Az adóízetek szempontjából nagy jelentősége van az utak átadásának, mert ezzel szeptember elsejével megszűnik a hatvanöt százalékos városi utadó és a tartományi pótdadó változatlanul huszonöt százalék marad.

A szuboticei városi tanács részéről dr. Hoffmann Kálmán alpolgármester és Petrovics Koszta városi főmérnök adták át az utakat a bácskai közigazgatási tartomány megbízottjának, Gragyanszki Pera mérnöknek, a tartományi építésügyi osztály vezetőjének. Az átvételről szóló jegyzőkönyv szerint a tartomány hatáskörébe utalták a következő utakat: Szubotica—Bajmok, a Szentai-ut, a Majsai-ut, a Halasi-ut, a Bajai-ut, a tavankuti templom mellett elhúzódó ut az országhatárig, valamint a zsedniki állomástól a zsedniki

templomig terjedő ut. Az átadott utak hosszúsága összesen tizenhét kilométer.

A bácskai tartomány átvette továbbá a város amortizációs kölcsönét is, amit annakidején ezekre az utakra felvettek: százötvenezer aranykorona értékben.

A szuboticei főmérnöki hivatalba érkezett jelentés szerint egyébként a legközelebbi napokban kezdik meg a Beograd—Szubotica—horgosi állami út javítását a 175. és a 198. kilométer között. A javításokra negyedmillió dinár költséget irányzott elő az építésügyi minisztérium.

A külterületi utaknak a tartomány kezelésébe való átadása előadta a Szubotica—palicsei utnak égetően sürgős kijavítását. A három év előtti iparkiallítás alkalmával az utszakasz egy részét kijavították, a nagyobbik rész kijavítása azonban annál sürgősebb. A tartomány sem hanyagolhatja el ezt az utat, mert tekintve azokat a fontos közgazdasági érdekektől, amelyek ehhez az uthoz fűződnek, a palicsei utnak az idegenforgalom szempontjából is reprezentációs jelentősége van.

Cigánykaraván a Bastille-téren

Párisba beszökött a — poldeviek csapata, de nyomban tovább is állt

Páris, augusztus hó.

A napokban igen érdekes társaság ütött tanyát Páris egyik legnevezetesebb főtérén, a Bastille-téren. Sátorponyvás szekerekkel érkeztek, a szekereket egymásmellé állították, csontrafogyott gebéiket a lámpavashoz kötöfkeztették, a szekérronvákából sátrakat emeltek, a sátrak elé tüzet raktak és a bográcsban főzni kezdtek. Párisban a világ legkülönbözőbb színes népei mellett unott arccal haladnak el különben a járókelők, a fehérlepedőben járó koromfekete abessziniai néger, a turbános és drágaköves hindu, a rézbőrű indián, a selyemkimonós kínai, a tarkakaftános arab mindennapi megszokott látvány a franciáknak. De ilyen népet, amilyen most tábort ütött a Bastille-téren, nem igen láthatott még a párisi sem, mert az érdeklődők hatalmas gyűrűje vette körül a purdehadat. Rongyokhaburkolt cigányok jöttek elő, nyakuk körül aranypénz és rézkarikák csörömpöltek és jó hazai szokás szerint rimánkodva járták végig a körülállót. — egy-két hetes purdeikat mutogatva — egy kis borralalóért kunyerálva. Percről-percre többen lettek a bámészkodók, akik tépelődve találgatták, vajjon a földgolyónak melyik eddig még nem ismert részéből pottyant ide ez az érthetetlen beszédű, különös szokású és különös öltözködésű — félig meztelen — emberfajta.

Odajött a rendőr is, de bizony ő sem ment semmire ezzel az érthetetlen nyelven rimánkodó társasággal.

Emberek jöttek elő, akik mindenféle nyelven próbálgattak beszélni a társasággal, de bizony egyetlen kérdésre sem adtak választ az égből pottyant jövővények. Pedig a magunkfajta ember az első látásra is fölismerhette volna ezekben a szokatlan alakokban a jól ismert cigányokat. De hát véletlenül nem akadt ott magunkfajta — rajtam kívül.

En azután meg is kérdeztem az egyiket, csakugy egyszerűen, magyarul:

— Honnan jöttetek more?

— En voltam az egyetlen, aki feleletet kaptam:

— Novézámikból. (Érsokujvár).

— Hogyan jöttetek ide?

— Hát mindig csak ázs országuton.

— Miért jöttetek ide Csozskóból?

— Kergették a csendörök.

— Mért kergették a csendörök?

— Minket mindig csak kergetnek a csendörök.

Elég soká tartott, amíg kivettem belőlük, hogy Nyitra környékén még a tavasszal megtámadták a csendöröket és ezért menekülniök kellett. Először Magyarországra szöktek, de mindenütt dolgoztatni akarták őket. Már pedig a cigány és a munka egymással ellenkező fogalmak. A dolgoztatás elől mindig tovább és tovább menekültek. Vissza tudniillik sehonnán sem mehettek, mert ahol egyszer már jártak, ott megismerték volna őket. Jöttek hát mindig tovább és tovább, míg egy szép napon csak berobogtak Párisba, a Bastille-térre.

A körülállók nagy kíváncsisággal szemlélték a beszélgetést, — amelyből persze egy szót sem értettek — és fontoskodva kérdezték, hogy vajjon mi-féle nyelven beszélnek ezek a füstöskepi idegenek.

— Poldeviek!... — feleltem a legnagyobb komolysággal.

Egy-két hónappal ezelőtt ugyanis az egész világsajtót bejárta az a tréfás esemény, hogy az Action Français emberei becsapták a francia parlamentet. Rőpiratokat és memorandumokat küldözgették szét a parlament tagjainak, hogy Európa keleti részében egy kis nép nyög elnyomva az arisztokratikus uralomlan. A francia képviselők energikusabbnál energikusabb interpellációkat mondtak el a kormány ellen, hogy tétlenül nézi egy kis népek az elnyomatását. Amikor azután a kormány intézkedni akart, akkor derült ki, hogy egy ilyen nép nem is létezik és ezt csak az Action Français emberei találták ki, hogy ezáltal is megmutassák a választóknak, hogy a francia parlament tagjai még Európa földrajzi viszonyaival sincsenek tisztában és így nemcsak hogy külpolitikai kérdésekben való beavatkozásra, de még a belügyek kritizálására sem lehetnek alkalmasak.

A franciák azonban ezt az annakidején igen nagy

port felvert botányt is bizonyára elfelejtették már, mert most csodálkozva adták tovább egyre-másra szájról-szájra, hogy itt vannak a poldeviek. Amikor ezt meghallottam, akkor még azt is hozzátettem, hogy ez csak az előrs, a többiek majd csak ezután fognak megérkezni és nem is fognak addig elmenni, míg a franciák egy felszabadító háborút nem vezetnek majd a poldevisták javára.

Amikor egy óra múlva visszajöttem, újra ott jöttem el a Bastille téren. Még akkor is sütöttek-főztek és amikor egy franciát a bámészködő csoportból megkérdeztem, hogy kik ezek az exotikus tünemények, már én is azt a választ kaptam a tömegeből:

— Ezek itt a poldeviek!

Addigra már akadt egy rendőrségi tolmács is, aki oláh nyelven megértette velük, hogy itt maradhatnak, de dolgozni kell az erődítések lebontásán. Azután a törképen magyarázta el a cigányoknak, hogy merre kell kimeenni az orleáni temetőhöz. Ott folynak most a munkálatok. Több se kellett a cigányoknak: kimenni, dolgozni. Nyomban tovább álltak.

Érdekes különben, hogy a román tolmács se mondta meg a franciáknak, hogy ezek románok, hanem ő is ráhagyta, hogy ezek itt a poldeviek.

Azt azonban senki sem tudja, hova tűntek a poldeviek. Igaz, hogy nem is keresi őket senki.

Öt üzlet leégett Stipben

Közel egymillió dinár kárt okozott a város közepén keletkezett tűz

Sztipből jelentik: Kedre virradó éjjel nagyarányú tüzvész pusztított a város közepében. Egy óra tájban a cirkáló csendőrijárőr észrevette, hogy Gyorgyevics-Hadzi Gligor vegyeskereskedésének lezárt redőnyei mögül vastag füstfelhők törnek elő. Nyomban értesítették a tűzoltóságot, amely percek alatt megjelent a tűz színhelyén. Amikor feltörték a redőnyöket, megdöbbenve látták, hogy a helyiség berendezése már lángokban áll. A tűzoltók munkája már az első perctől kezdve arra irányult, hogy a tűz továbbterjedésének gátát vessenek, ez azonban csak részben sikerült.

A lángok rendkívül gyorsan elharapódtak és fél órával később már a szomszédos üzlethelyiségek is égtek. Az oltásnál a lakosság és a csendőrség is segédkezett a tűzoltóságnak. Gyorgyevics-Hadzi Gligor üzletén kívül Levi Avram, Tabak Omer, Jako-Levi Menakem és Ston Dávid szomszédos üzletei is elhamvadtak a bennük felhalmozott áruval együtt. A lángok belekaptak az épületekbe is és három ház tetőzete leégett.

Hajnali öt órára sikerült végre a tüzet teljesen lokalizálni. Az okozott kár megközelíti az egymillió dinárt. Kedden reggel hivatalos bizottság jelent meg a tűz színhelyén és megejtette a tűzvizsgálatot, amely azonban eddig nem vezetett konkrét eredményre. Egyes jelek arra mutatnak, hogy egy eldobott égő cigareta gyújtotta fel a Gyorgyevics-Hadzi-féle üzletet. A vizsgálatot folytatják.

Betegsége miatt kilép a versenyből a zagrebi sakkverseny egyik favoritja

A kilencedik forduló eredménye

Zagreből jelentik: A zagrebi országos mesterképző sakkverseny kilencedik fordulóját hétfőn játszották le és a szuboticai Schreiber most már egymásután harmadik játszóját nyeri meg és egyre előbbre tör a ranglétrán. A sakkverseny legerősebb játékosa Nedelykovic tanár, aki mindeddig vezetett és egyik legkomolyabb jelöltje volt a versenynek és a mesteri címek, hétfőn és kedden sem jelent meg a versenyteremben, mert súlyosan megbetegedett. Valószínű, hogy még a szerdai nap folyamán Nedelykovic tanár betegsége való tekintettel bejelenti a torna vezetőségének, hogy visszalép a további küzdelemtől.

A kilencedik forduló eredménye a következő: Gabrovsek győzött Grensarszki ellen, Dumics Trifunovic ellen, Nikolics Weisz ellen, Kovacevics Filipcsics ellen, Vogelnik Mescicsek ellen, Schreiber Borkovics ellen és Martinovszki Alekszics ellen. A Horovitz—Nedelykovic játszma az utóbbi betegsége miatt elmaradt.

A verseny állása a kilencedik forduló után: Vogelnik 7 és fél, Nedelykovic 6 és fél (2), Martinovszki 6 (1), Mescicsek, Trifunovic 5 és fél, Schreiber, Weisz 5, Gabrovsek 4 és fél (1), Kovacevics, Nikolics 4 és fél, Dumics 4 (1), Filipcsics, Grensarszki 3, Borkovics 2, Alekszics 1 és fél, Horovitz dr 1 (1).

Gyümölcsöt és főzeléket
csak eredeti
WECK-üvegekben

főzőn be. Ezt kérje minden üveg- és vaskereskedésben
Főlerakat: FRUCTUS, LJUBLJANA
Zagrebi egyedárúsítás: R. P. SARIC üvegkereskedő, Illica 37.

A svájci oceánrepülőek elhagyták az Azori szigeteket

A Jung-Schweizerland folytatja utját Newyork felé

Párisból jelentik: Lisszabonból — mint jelentették — Kaeser és Lüscher svájci pilóták a Jung-Schweizerland nevű repülőgéppel hétfőn reggel startoltak Newyork felé. A repülőgépnek az oceáni utra való indulása súlyos aggodalmat keltett a pilóták barátai között, valamint aviatikail körökben, miután a repülőgép csupán kétezer liter benzint vitt magával és így

csak abban az esetben érheti el az amerikai partot, ha nem kell nagyobb ellenszéllel megküzdenie.

Ezen ezért az oceánrepülés tervéről a hozzáértők le-

beszéltek a két svájci pilótát, akiknek vállalkozását az öngyilkossággal határosnak mondják.

Ezen ezért nagy feltűnést kelt az Azori szigetekről érkező jelentés, amely szerint ottani időszámítás szerint

hétfőn délután négy órakor Kaeser átrepült repülőgéppel az Azori-szigetek fölött

és folytatta utját Newyork felé. Szakkörökben, ahol Kaeser rendkívül ügyes és vakmerő pilótának ismerik, nem tartják kizártnak, hogy a vakmerő vállalkozás sikerülni fog és géppel sikerül elérnie az amerikai partokat.

Hétfőn éjjel nagy vihar pusztított a Tisza mentén

A szélvihar fákat tépett ki és elsodorta a lehorgonyzott hajókat

Szentáról jelentik: Hétfőn éjjel heves vihar vonta végig a tiszamenti községek fölött, mindenfelé nagy károkat okozva. Több helyen a jégverés is pusztított, különösen Pádejon és Sztarakanizsán. Szentán oly nagy volt a szél ereje, hogy fákat tépett ki és a háztetőkről lesodorta a eserepeket. A Tisza partján horgonyzó teherhajók horgonyláncait elszakította a szélvihar és a hajókat messzire elsodorta a parttól.

A bánáti oldalon, Potiszkai Szveti Nikolán és Sza-

jánon a villámcsapás felgyújtott több szalmakazlat. Molon szintén több helyen csapott le a villám, azonban nagyobb károkat nem okozott. Különösen fába ütött be a villám, amelyeket felgyújtott. Ugyancsak Molon beütött a villám a villanytelep gépházába is, mire megszakadt az áramszolgáltatás és az egész község sötétségben maradt.

Vrbász felett hatahmas zápor volt, itt is több helyen leütött a villám, de komolyabb károkat nem okozott.

Snowden, a hágai konferencia hőse

Az angol pénzügyminiszter kitűnő ember és tanult, józan szocialista politikus

A Frankfurter Zeitung londoni tudósítója a következő tanulmányt közli: Snowden angol pénzügyi kancelláról, aki jelenleg a politikai érdeklődés középpontjában áll:

Philip Snowden hosszú politikai pályafutása alatt sohasem volt demagóg, sohasem tetszelegetett magának hangos politikai vezér szerepében, sohasem ígért választóinak szociális paradicsomot, sohasem volt uszító, sohasem hízog és mégis ő a munkáspárt legbefolyásosabb politikusainak egyike. Nem hódítja meg az embereket romantikus külsejével, mint Lloyd George, vagy Ramsay Mac-

donald. Snowden alakja kicsi, teste egy sok évtized előtt átélt kerékpárbaesett következtében megbénult, arcának vonalai élesek, hangja énekel és valóban nem olyan mint az orgona hangja, beszéde nem hódítja meg a hallgatóságot és szavai nincsenek telve humorral és a mosoly, amely erősen zárt száját a keskeny ajkakkal befogja, úgy fénylik, mint napsugár a zivataros égen. Ehhez járul, hogy Philip Snowden szarkasztikus, szellemileg fölényes és könyörtelenül bíráló. Beszéde gyakran mintha tükkel szurna — gyakran öröme telik benne, hogy ellenfelével kegyetlenül játszik, mint a macska az egérrel. Gyakran kitör belőle a keserűség. De mindig könyörtelenül nyílt.

Ezek mind olyan tulajdonságok, amelyek Angliában és az angol nép tömegeiben nem hozzák minden további nélkül magukkal a népszerűséget. Snowden kiváló helyét az angol politikában valóban más tulajdonságainak köszönheti, mint azoknak, amelyeket a demokrácia és a reklám korában rendszerint feltétlenül szükségesnek tartanak.

Egy ember, aki hosszú politikai életében — Snowden 1864-ben született — mindig hi maradt önmagához. Negyven esztendővel ezelőtt, amikor a Civil Service kis tisztviselője volt, alig volt más, mint amilyen ma. Nem öltözködik másképpen és külsője sem sokat változott. Egy kis ház kint a vidéken, szépen megnövekedett újságírói jövedelem és az a tudat, hogy a fiatal munkáspárt első pénzügyi kancellárja volt, és még élettapasztalatainak és ismereteinek természetes gyarapodása, voltak életében a legfontosabb változások. Legjobb esetben még rövid hír az Evening Standardban, amely az angol lapok tradíciójához híven, pontosan feljegyzte a társa-

dalmi eseményeket és amelyben szó esik Snowdenné farságáról. A férfi maga nem változott: ég a vágótló, hogy összehordja a szellemi építőköveket a már ideje múlt autokratikus-kapitalisztikus állam újjáépítésére Snowden sok esztendőn át elnöke volt a Függetlenségi Pártnak Más szóval annak a pártnak, amely a munkásmozgalom előharcosa volt. Ez az ő tulajdonképeni tere: a kidolgozás, a szervezés, programoknak az összeállítás. Nagy szellemi képességei erre a feladatra predesztinálják és testi fogyatékossága is inkább az irászatlanhoz kényszeríti. Újságírói munkásságán kívül egész hegyet kitevő könyv és vita irat jelent meg tőle. De Snowden erősen praktikusnak beállított elme, úgyhogy nem olyan tisztára munkástudós és kutató mint a Webbs-házaspár. Snowden munkájának legnagyobb része elmélet és gyakorlat között mozog: Snowden keresi a hidat, amely elbírná a terhet a szocialista elmélet és a politikai gyakorlat között. Snowden nem opportunist, nem gyenge ember, nem keresi az olcsó kompromisszumokat, nem tér ki konfliktusok elől, nem törekszik a kormányzás és a kormány után; de már régen, mielőtt még meg volt annak lehetősége hogy a munkáspárt első kormányát megalakítsa, az a probléma foglalkoztatta: mit tehet és mit kell a munkáspártnak tennie, ha egyszer kormányra jut. Abban a gondolatkörben, amelyhez legközelebb áll, a pénzügyi politikában, már régóta elkészült arra az időre, amikor reá hárulnak a felelősség és eléggé gyorsan bebizonyította, hogy ő a szocialista, pacifista, a nemzet elé oly Labour-budszetet terjesztett, amely éppoly angol volt, mint minden más pénzügyminiszter budszete. Ez nem volt meglepetés, mert hiszen Snowden sohasem csinált titkot abból, hogy oly nagyfontosságú kérdések, mint a nacionalizálás és a vagyonszármazás nem mindig alkalmasak a megoldásra és amikor 1927-ben egy, a nagy jövedelmekre kivetett pótdó adó a munkáspárti adópolitikában a vagyonszármazás gondolatának a helyébe, akkor megint Philip Snowden volt az, aki éppoly mint kiváló munkatársa és miniszter-társa, William Graham, egyértelműen az ellen foglalt állást, hogy ebből a ketetű fegyverből új pártjelszót kovacsoljanak, amely az elkövetkezendő munkáskormányának csak akadályokat gördített volna az útjába.

Philip Snowden a munkáspolitikát egész praktikus alapgondolatát személyesíti meg: férfi, aki egész szívével a gyengék és segítségre szorulóknak barátja, ebben az értelemben szenvedélyes szocialista, aki a szociális és a politikai rend reformjárt harcol. Snowden az államot és a társadalmat a milliók tömegének a szempontjából figyeli meg. Ez modern értelemben vett szocializmus és itt van a különbség a régebbi szocialista tannal szemben. Mint férfi, aki csak a prak-

Titel!

Titel környékel!

Megbízottunk, Kiss Márton ur Titelen tartózkodik és szerelőkkel együtt rendelkezésére áll az összes rádióknak és rádióérdeklődőknek.

Kérjük titeli üzletbarátainkat hogy Kiss urat működésében támogassák.

tikus dolgokra van figyelemmel. Snowden minden tiszta doktrínát lassan elhagyott és ez okból ki is lépett a Függetlenségi Pártból. Ez a szocialista vezér, akit éppoly modern liberálisnak lehetne nevezni, személyében oly fejlődést testesít meg, amely az angol szocializmust az utolsó tíz vagy tizenöt esztendőn belül teljesen megváltoztatta.

Snowden annak a munkáspolitikának a legerősebb támasza, amelyet munkásliberalizmusnak neveznek, sőt azt mondják, hogy közötté és a liberális párt radikális szárnya között bizonyos gondolati közösségek nem szüntek meg sohasem.

Snowden jó és takarékos számoló, ha angol milliókról van szó, de még jobb diplomata.

Szerdán kezdődik Beogradban

a vendéglősök országos kongresszusa

Az előzetes értekezleten elfogadták a referátumokat

Beogradból jelentik: Szerdán kezdődött meg Beogradban az országos vendéglőskongresszus, amelyre már kedden megérkeztek a delegátusok az ország minden részéről. Kedden előzetes értekezletet tartottak és ezen le tárgyalták a kongresszus elé kerülő referátumokat, mert az volt a cél, hogy előzetes megállapodásra jutva a kongresszuson, elkerüljék a nagyobb vitákat.

Az előkonferenciát a Palace-szálló varietétermében tartották meg és azon Milusevics Dusan, a vendéglősök központi egyesületének elnöke elnökölt. Az előzetes konferencia a következő referátumokat tárgyalta le: Az új ipartörvény, a kamarákról szóló törvénytervezet, turisztikai idegenforgalom, az üzletek nyitására és zárására és az alkalmazottak munkaidéjéről szóló rendelet, vendéglőssipar és higiénia, az illetéktörvény és a fogyasztási adókról szóló törvény végrehajtása, a korosmai hitelek korlátozásának eltolása, a vendéglősről szóló szabályrendelet és a vendéglői illetékek, végül vendéglős szakiskola alapítása.

Az egyes referátumok után széleskörű vita indult meg és különösen nagy vita fejlődött ki az új ipartörvényről és a kamarai törvényről. A vita során a felszólalók azt követelték, hogy a vendéglősöket ne vegyék általánosságban az iparosok vagy kereskedők megjelölése alá, hanem mint külön foglalkozási üzletkezelőket őket. A kamarák külön vendéglős szakosztályokat létesítsenek vagy pedig állítsanak fel külön vendéglőskamarákat. A vendéglősök alkalmazottainak munkaidéje tekintetében azt kérik, hogy a pincéereket vegyék ki a legsúlyosabb munkát végző és így leg rövidebb ideig dolgozó kategóriából és sorozzák a legkönnyebb munkát végző csoportba, mert a statisztikai adatok szerint a pincérek a halálzásban csak a tizenharmadik helyen állnak és így nem végzik a legnehezebb munkát. Az üzletzárás és nyitás tekintetében kérik, hogy ne legyen a helyi hatóságokra bízva a záróra megállapítása, hanem azt általánosan, országosan rendezzék és csak az általános rendelkezésen túlmenő nyitvatartásokat kössék külön hatósági engedélyhez. Ilyen módon a vendéglősök rendkívül sok illetéktől szabadulnának meg.

A vendéglői higiéniaira vonatkozóan azt kívánják, hogy vagy terjesszék ki a közegészségügyi rendelkezéseket mindazokra az üzletekre, amelyek ételt és italt árúsítanak, vagy szüntessék meg a vendéglőkre vonatkozólag is. Nagy feltűnést keltett Sztrojanyovicsnak a vajdasági vendéglősök egyesülete elnökének referátuma az illetékekről és a rendőri díjakról. Ebben a kérdésben a vendéglősök sok illeték megszüntetését kívánják.

Az előzetes értekezleten mindezeket a referátumokat egyhangulag elfogadták és elhatározták, hogy akciót indítsanak arra nézve, hogy az összes vendéglősszervezeteket a vendéglősök országos szövetségébe tömörítsék

NAPRÓL-NAPRA

A legszebb találmány — a kerék — Agrárreform az indiánok közt — Már az őseimnek is volt perselye — Ha nincs vutka, mit ér az Eden?

Melyik a legszebb felfedezés és találmány? Egy párisi újság ezt a kérdést tette föl a francia közélet kitünőségeinek, tudósainak, íróinak.

A körkérdésben megmagyarázta, hogy mit ért felfedezésen és mit találmányon. Felfedezésről akkor beszélünk, mikor olyan törvényt lelünk meg, melyet anélkül nem ismertünk. Newton a csillagok mozgásának törvényét fedezte fel. Viszont a találmány a felfedezésnek gyakran csak gyakorlati, gépies alkalmazása.

A válaszok közül egy-kettőt itt idézünk.

J. L. Faure, a tudós ezt mondta:

— Vajmi nehéz, majdnem lehetetlen megmondani, melyik a legszebb felfedezés. Néhány felfedezés, mely valósággal átalakította az emberiség életét — mint például a gőzgép — bizonyára kevésbé szép esztétikai szempontból, mint más felfedezés — mint például Kepler törvényei — mely az emberiség mindennapi életére egészségtől semmi befolyást nem gyakorolhat. Nem azt kell tehát kérdezni, melyik a legszebb felfedezés, hanem azt, melyek a legszebb felfedezések. Ilyeténképpen ezt felelhetem: Ha számba veszem, hogy az emberiség életére melyik felfedezés árasztotta a legtöbb áldást, mindenekelőtt **Pasteur**-re kell gondolnom, akinek felfedezését az orvostudomány, a sebészet, az egészségügy bőségesen kiaknázta és sok-sok millió embert mentett meg az életnek. Bölcséleti szempontból legjelentősebb **Lamarces** fejlődési elmélete, mely megdöntötte a régi bölcséleti nézőpontot. Gyakorlati szempontból **Ampere** elektromagnetikus felfedezése a legjelentősebb, mely a villamosságot minden téren diadalra juttatta. Ennek köszönhetjük a dróttalan táviró csodáját is.

Jane Gatlulo Mendes felelete:

— Nehéz választani. Legendás korszakban élünk. Sohase tett ennyit az emberiség a jövő meghódításáért, mint ma. Mint felfedezésre, a rádiumra célzok s megannyi alkalmazására. Aztán a dróttalan táviró emlitem és a repülést.

Louis Forest így nyilatkozott:

— A világ legszebb felfedezése, mely megkezdte az emberiség fölzahadítását — a kerék. Szobrot kellene emelni a kerék felfedezőjének.

Indiánok. Az Amerikai Egyesült Államokban az utolsó választások alkalmával a köztársaságiak és a demokraták egyaránt azon iparkodtak, hogy megszerezzék az indiánok szavazatát.

A washingtoni indián szövetség hivatalos statisztikája szerint az »elűnő fajta« ma 349.595 embert számlál az Egyesült Államokban, vagyis 16.585-el többen vannak, mint tíz esztendővel ezelőtt. Az indiánok 335 különböző törzshöz tartoznak s olyan hatalmas területen élnek, mely akkora, mint New England öt állama.

Ez a nép a maga egészében egyáltalán nem egységes: minden egyes törzsnek megvan a maga nyelve, a maga hagyománya, a maga története. Vallási tekintetben 48.000 indián a protestáns felekezeti és 60.000 a katolikus közülük. De sok indián van, aki még nem tért át a keresztény hitre. 400 protestáns és 200 katolikus hittérítő közöttük az Ige.

Oklohamat nagyrészt indiánok lakják, körülbelül 120.000-en vannak itt. Az 1920-as választások előtt ez az állam a demokraták erős sziklavára volt, de ekkor Hardingnak sikerült birtokba vennie.

Egyik törzs, mely ebben az államban él, az Osage törzs. Ennek nagy birtokai vannak, petroleum-földekkel rendelkezik, melyeket 1870-ben szerzett meg.

Ebben az esztendőben az amerikai Egyesült Államok kormánya átengedte nekik ezeket a területeket, melyek akkoriban értéktelenek voltak, hogy cserébe megkapja értük azokat a földeket, melyeket az indiánok Kongsaban birtokoltak.

1903-ban fedezték föl a petroleum és a földgázforrásokat s 1907-ben osztották szét a törzs tagjai között a területet. A törzs minden tagja egyaránt osztzkodott ezen a területen, de csak akkor, ha 1906. december 31-ikén éjfélig született. Egy gyermeknek, aki 1906. december 31-ikén féltenekettörök született, ezt a nevet adták a szülei: »János, a gyors«, viszont egy leány, aki valamivel éjfélt után jött világra, ezt a nevet kapta: »Mária, a lassu.« Minden törzstag 260 hektár földet kapott.

A persely. A perselyeket ősidők óta használják. Majdnem egykorúak az ércpénzzel.

Nemrégiben értékes perselyeket leltek Utica romjaiban, melyet a Földközi Tenger medencéjén még a foenicaiak alapítottak.

Ez az ókori persely égetett agyagból készült, a felső részén kis nyílás van, a belsejében pedig az ásatás vezetői két darab ércpénzt leltek, mai 70 centesimo értékben.

Pompejihán, az ásatások alkalmával szintén számos perselyre bukkantak. A római perselyek alakja

a templomokhoz, vagy a dobozokhoz hasonlatos, rendszerint Fortuna istenasszony, vagy Mercurius képmása díszíti, aki szerencsét hoz a takarékoskodónak.

Azt, hogy a perselyek népszerűek és elterjedtek voltak a régi rómaiaknál, az a tény is igazolja, hogy a perselyek képét gyakran megtalálják az ércpénzen is. De egyre-másra ráakadnak az ásatók őrtási perselyekre is, melyek a mai páncélszekrényt helyettesítették annakidején. Ezek fából, kőből, vagy bronzból készültek. Középkori páncélszekrények százával szerepelnek a különböző múzeumban.

Idők során a persely átalakult. Ma a legkülönbözőbb formát ölti magára, kutyák, macskák, madarak, gyümölcsök, kis házikók szerepelnek perselyekül.

De mint hajdan, a perselyek ma is jelképe a családoknál a szerencsének, a vagyonszerzésnek és a takarékoságnak.

»Apám, ne igyál!« Oroszországban az egyes ipari központokban gyakran különös tüntetéseket rendeztetnek a gyermekekkel. Ezer meg ezer gyermeket állítanak sorba, a gyárak, a műhelyek elé vezetik őket, megállítják a kapuknál, hogy tiltakozzanak az apák részegeskedése ellen. A tiltakozók tömege néma, de

minden gyermekkéz egy-egy táblát emel a magasba, melyen ilyen fölírások olvashatók:

— Apám, ne igyál. Mi azt akarjuk, hogy apáink józanok legyenek.

A szovjetkormány tudvalóóleg állami votkát gyárt és árusít. Kétszínűségét mi sem igazolja jobban, hogy ugyanakkor fölveszi a harcot az alkoholizmussal is. A munkásotthonokban, a gyárak udvarán, a közhivatalok előszobáiban, a vasúti állomásokon, a vendéglőkben, a sörcsarnokokban megannyi szeszellenes nyomtatvány ékeskedik s vajmi furesza látni, hogy alatta részeg munkások ülnek és nevetik azokat a borzalmas rajzokat, melyek a szesztől való tartózkodásra akarják őket inteni.

Egyes helyeken, különösen Szentpéterváron, hipnotizmussal próbálják kezelni a megrögzött alkoholistákat kevés eredménnyel.

Utóbb egy orosz újság nagyarányú riportot írt a szesz pusztításáról.

Az alábbi kérdést tette föl:

— Kik isznak többet: a parasztok, a gazdagok, a középosztály, a szegények, vagy a teherhordó munkások?

A válasz egyértelmű volt:

— Mindnyáján isznak.

Egy falu lakossága eképen számolt be:

— Van itt egy özvegyasszony, az nem iszik...

A mai oroszoknak a szesz adja meg a feledést. Nem is akarnak hallani arról, hogy leszokjanak az ivásról. Egy szeszellenes előadás után egy munkás így fejezte ki véleményét:

— Azt mondjátok, hogy az igazi szocialista társadalomban nem lesz votka? Hát akkor mért hirdetik, hogy ez a Paradicsom?

Világhitel a világbéke szolgálatában

A Népszövetség új tervezete gyengébb államok védelmére

A Népszövetség legközelebbi ülészakájának napirendjén »pénzügyi támogatás« címén rendkívül érdekes javaslat szerepel, amely sok tekintetben fontos tényezője lehet az általános béke felé való törekvésnek.

Már a leszerelési probléma ügyében folytatott általános tárgyalások során kialakult az a vélemény, hogy valamely megtámadott országnak nyújtandó anyagi támogatás nemcsak az illető állam biztonsági érzését emelné lényegesen, hanem ezzel egyúttal az összejöttökés esélyeit is csökkentené.

Nincs semmi új a nap alatt. A Népszövetség is Montecuccitó gróf régi tételéhez nyúlt vissza, amely szerint a háborúhoz három kellék kell: pénz, pénz és pénz. Ha már most a gyengébb félnek adok pénzt és a támadótól azt megvonom, akkor lényegében a háborút nehezítem meg és a békét szolgálom. A Népszövetség előtt tekvő javaslatnak tulajdonképpen ez az alapgondolata.

A pénzügyi probléma technikai részének megoldását a Népszövetség a pénzügyi bizottságra bízta, amely ki is dolgozott egy javaslatot. Ezt a tervezetet közölte a Népszövetség minden tagjával. A tervezet főbb vonásaiban a következő:

Gyenge pénzügyi forrásokkal bíró államok hitelle — ha normális időkben általában kielégítő is — nemzetközi bonyodalmak esetében feltétlenül megrendül. Az ilyenek ritkán vannak abban a helyzetben, hogy már békében gondoskodhassanak pénzügyi helyzetük szilárdságának háborus veszedelem idején való biztosításáról. Nemzetközi válság alkalmával a pénzpiac még a nem közvetlenül érintett országokban is rendkívül érzékeny és tartózkodó. Gazdaságilag gyenge állam, ha megtámadják, kölcsönt a legkritikább esetben kap. Ezen kíván a tervezet segíteni. Gyors, szinte automatikus pénzsegélyről gondoskodik oly esetekben, ha valamely államot megtámadnak, hogy az érdekelte ország gazdasági ellenállását erősítse. A kölcsöntörök kormány hiteltét támasztja alá, hogy a legkedvezőtlenebb helyzetben is kölcsönnyelvéteit simán bonyolíthassa le. A támogatás garanciák adásával történik.

A tervezet szerint a Népszövetség minden tagja részesülhet ily kölcsönben, ha aláírja a pénzügyi egyezményt és ha az illetékes tanács egyhangú határozattal megállapítja, hogy az illető államot támadás fenyegeti, vagy ily támadásnak az áldozata lett. A pénzügyi támogatás a szokásos módon a nemzetközi pénzpiacra kibocsátott kölcsöntervezet garatálásával történik. A kölcsöntörök kormány a rendes módon biztosítaná a kamatokat, amelyekre az egyezményt aláíró államok együttes garanciája szolgál biztosítékul. Ezen felül azok a szignatórius hatalmak, amelyeknek pénzügyi helyzete olyan szilárd, hogy minden körülmények között hitelképesek, a kölcsönadóval szemben a teljes kölcsön visszafizetését külön is garantálják. A tervezet szerint tehát minden ilyen kölcsön hármas fedezettel bírna:

- 1) a kölcsönt kereső kormány,
- 2) az egyezményt aláíró valamennyi állam és
- 3) egyes pénzügyileg erős államok részéről adott garanciával.

Ha tehát adott esetben a tanács egyhangúlag elhatározná, hogy egyik tagjának pénzsegélyt ad, felhatalmazza ennek az országnak a kormányát, hogy a fent részletezett biztosítékok leköltése mellet a köl-

csönt bocsássa ki. A kölcsönösszeg maximumát, valamint a törlesztés évi összegét a tanács állapítja meg. A garanciát nyújtó egyes államok szavatosságát, ugyancsak a speciális garanciákat adó hatalmakét is a tanács állapítja meg.

A rendes garanciákat adó államok kötelezettsége csak abban az esetben nyílik meg, ha a kölcsöntörök kormány a törlesztést elmulasztja és az általa biztosított tartalékfedezet is kimerült. A speciális garanciát nyújtó államok kötelezettsége akkor válik esedékessé, ha nemcsak az adós kormány mulasztja el a törlesztést, hanem valamelyik garatáló ország sem teljesítene a vállalt kötelezettségét. A rendes és speciális garanciákat adó államok szavatosságai kötelezettségének kontingensét a tanács számszerűleg állapítja meg.

Vázlatosan ezek a tervezet főbb pontjai. Életbe az egyezmény akkor lépne, ha azt elegendő számú állam fogadná el.

Ha ez bekövetkezik, a Népszövetség kétségtelenül olyan feyvert kapna a kezébe, amely a konfliktusok megelőzése vagy megszüntetése szempontjából erősebb és hatásosabb lehetne, mint eddigi — tisztán erkölcsi — ereje és befolyása. Valószínű, hogy valamely támadó szándékkal foglalkozó államot meghökkenéne, ha tapasztalná, hogy a Népszövetség tagjai egyhangúlag támogatják azt az országot, amellyel szemben támadólag akar fellépni. Ez a támogatás azonban mást és többet is jelent. Jelenti egyúttal a Népszövetségben képviselt államok pénzpiacának egységes elzárkózását is a másik állam kárára. Ezek az akadályok pedig, amelyeket a támadó országnak le kellene győznie, olyan nagyok, hogy emberi számítás szerint maga a demonstráció, hogy a Népszövetség az egyezményt alkalmazásba akarja venni, elégséges lenne a támadó fél visszariasztására. A tervezet ebben annyira bizik, hogy azt hiszi, hogy az egyezmény végrehajtására egyáltalán soha sem kerülhet sor.

Végül azzal a kérdéssel is foglalkozik a tervezet indokolása, hogy az egyes államok mit kockáztatnának az egyezmény elfogadásával. Európa mai helyzetében nincs olyan politikai vagy nemzetközi esemény, esetleg válság, amelynek hatásait ne éreznék meg minden ország egy gazdaságilag, mint pénzügyileg. Minden nemzetközi bonyodalom effektív károkat okoz a közvetlenül nem is érdekelte országokban. Ez az elkerülhetetlen effektív kár nagyobb, mint a kockázat, amelyet az egyezmény elfogadása és a garanciák vállalása jelentene. Sőt éppen az egyezmény akadályozhatná meg, hogy nemzetközi incidensekből kifolyólag minden állam anyagi kárt szenvedjen.

Minden törekvés, amely a békét szolgálja, szimpatikus Európa népei szemében. Így nagy érdeklődéssel tekintenek a Népszövetség következő ülészakájára is, amelyen ezt a nagyfontosságú kérdést meg fogják vitálni és esetleg eldönteni.

Uj cipészüzlet

Trumbliceva ulica 20 szám alatt
dívatolpészüzlet és cipőfelsőrészkesztő
üzemet nyitottam
 Szolid árak! — Pontos kiszolgálás!
TÓTH ERNŐ cipésmester.

A nagy szárazság miatt Bácskában és Bánátban is veszélyben a kukorica

Az idei kukoricatermés, mint ismeretes, még néhány héttel ezelőtt is olyan kedvezőnek mutatkozott, hogy a gazdák úgy Bácskában, mint a Bánátban kukoricában rekordtermésre számítottak. Valóságos esodákat meséltek a mezőgazdák arról, hogy másfél méteres, sőt két méteres magasságra nőttek a kukoricaszárak és ehhez mérten óriási méretűek a kukoricacsövek. Sajnos azonban közbejött a nagy szárazság, amely olyan fokot ért el, hogy a közepesnél jóval nagyobb kukoricatermés egy része a trópusi hőségben és a hetekig tartó szárazságban elégett.

Bánát különböző helyeiről érkező jelentések szerint a kukoricatermés legnagyobb része áldozatul esett a perzselő hőségnek és valósággal megégett. A Bácskában is jelentékeny károkat okozott a hetekig tartó óriási hőség, de itt valamivel kedvezőbb a helyzet, mint a Bánátban, bár itt sem lehet most már szó közepesen felláll kukoricatermésről. A hétfői kiadós eső mindenesetre javított a helyzeten, bár sajnos az eső későn jött és lényegesebb hatása nem lehetett már a kukoricatermés eredményére.

Ketten egy ellen

A tavankuti bál vége

A szuboticiai törvényszéken kedden tárgyalta dr. Boskó Iván tanácselnök büntetőtanácsa a súlyos testi sértés büntetével vádolt Bulyovics Sztipán és Szekenderovics Gábor tavankuti lakosok bűnügyét. Bulyovics és Szekenderovics a vád szerint 1928 október 14-ikén Peics Vojin gazdálkodót úgy megverték, hogy annak a jobb karja eltört és fején öt-hat sérülést szenvedett. Gyógyulása husz napnál tovább tartott. A tárgyaláson a közzvádat Gajics Bogdán államügyész képviselte, a vádlottakat dr. Katanec Mihovil ügyvéd védte.

Bulyovics Sztipán huszonegyéves tavankuti földmives elmondotta, hogy a kérdéses napon vasárnap délután egy vendéglőben voltak, ahol bálát tartottak. Több ismerőssel volt ott, résztvett a táncmulatságban és ivott is. Egyszer, amikor a vendéglő aitanján kiment, szembetalálkozott Peics Vojinnal, akivel szóváltásba elegyedett. Peics botot emelt rá, de ő kikapta Peics kezéből a botot. Ekkor Peics a zsebébe nyúlt, hogy bicskát vegyen elő, mire a vádlott önvédelemből a Peicstől elvett bottal többször feljé sújtott. Hogy hol ütötte meg, azt nem tudja, de azt beismeri, hogy többször rásújtott.

A másodrendű vádlott Szekenderovics Gábor huszonhároméves tavankuti földmives kijelentette, hogy a kérdéses mulatságon jelen volt, de amikor a verekedés történt, nem ment ki a vendéglő helyiségéből, hanem állandóan benn tartózkodott és Peics Vojinhoz hozzá sem nyúlt.

A két vádlott után a bíróság Peics Vojinszláv harmincegyéves sértettet hallgatta ki tanúként a bíróság. Elmondotta, hogy ott volt a mulatságon és amikor a helyiségből kimen, Bulyovics és Szekenderovics minden szó nélkül rátámadtak és ütötték. Miután a botütések a fejét érték, ösztönyszerű mozdulattal felemelte jobb kezét, hogy védekezze. Ekkor érte az a botütés, amittől a karja eltört. Hogy ki mérte rá ezt az ütést, azt nem tudja. A fejeseit huszonnégy napig gyógyították a kórházban, az eltört karja pedig hét hónap alatt gyógyult be, de még most sem képes vele dolgozni.

Pein Szepean rendőr tanuvallomásában elmondotta, hogy a verekedés utáni napon találkoztott Bulyovicsal, akitől megkérdezte, hogy miért verték meg Peicset, mire a következő választ kapta:

— Ő támadott meg minket és ezért vertük meg. A bíróság a tanút szembesítette Bulyovics Sztipán vádlottal, aki kijelentette, hogy nem így mondotta és fenntartotta azt a vallomását, hogy csak egyedül ő ütötte meg Peicset. A tanút a bíróság megeskette vallomására.

Hegedüs József tanu elmondotta, hogy jelen volt az esetről és látta, hogy Peicset mind a két vádlott ütötte. A bíróság még több tanút hallgatott ki, akik közül többen azt mondták, hogy Szekenderovics nem vett részt a verekedésben.

Ezután dr. Jeremies Risztó és dr. Rukavina József törvényszéki orvosok terjesztették elő az orvosi látélelet Peics sérüléseiről. Eszerint a fején hat sérülés volt és a karja el volt törve.

A bizonyítási eljárás befejezése után Gajics Bogdán államügyész mondta el vádbeszédét, amely szerint a kihallgatott tanúk közül maga a sértett, valamint Pein rendőr és Hegedüs vallomása alapján beigazoltának kell venni azt, hogy a sértettet nemcsak az elsőrendű vádlott ütötte meg, amint be is ismerte, hanem a másodrendű vádlott is és ezért egész terjedelmében fenntartja a vádat. Önvédelemtől nem lehet szó, mert ha igaz is, hogy meg volt támadva, Bulyovicsnak módja lett volna más módon is védekezni, mint bottal leütni a sértettet. Kérte mindkét vádlott megbüntetését. Katanec Mihovil dr. védő hosszabb beszédben fejtette ki, hogy a másodrendű vádlott bűnössége nincs

igazolva. Több tanu kijelentette, hogy nem vett részt a verekedésben, ezzel szemben csak Hegedüs József vallomása szerint ütötték ketten a sértettet. Felmentést kért a másodrendű vádlottira, viszont az elsőrendű vádlottira, aki beismerő vallomást tett, az enyhítő körülmények figyelembevételét kérte. A bíróság ezután

meghozta ítéletét, amely szerint bűnösnek mondta ki mindkét vádlottat súlyos testi sértés vétségében és Bulyovics Sztipán hét havi, a másodrendű vádlottat pedig nyolc hónapi fogházra ítélte. Az elsőrendű vádlottal enyhítő körülménynek vette azt, hogy beismerő vallomást tett.

Az angol csapatokat visszarendelik a Rajna-vidék valamennyi zónájáról Ellentétek a hágai tárgyalásokon a rajnai kiűrités kérdésében

Párisból jelentik: A keddi reggeli francia lapok Stresemann, Briand, Henderson és Hymans hétfői tanácskozásának nagy jelentőségét tulajdonítanak. A lapok megállapítják, hogy

A *Matin* értesülése szerint francia részről a megszálló csapatok által okozott károkat igényelt német követelések törlesztését kérték

azzal az indoklással, hogy a kiűritésnek a megállapított időnél négy évvel előbb történő végrehajtása indokolttá teszi, hogy a németek ezt az engedélyt megtegyék.

A hétfői hágai tanácskozásról kiszivárgott hírek szerint ezen az értekezleten Stresemann és Briand között meglehetősen heveshangu vita volt.

Stresemann külügyminiszter ugyanis meglehetősen indulatosan jegyezte meg, hogy nem érti, miért tartson tíz hónapig a harmadik zóna kiűritése, amikor néhány nappal ezelőtt még legfeljebb hat hónapról beszéltek. Stresemann az értekezleten szóvá akarta tenni a Saar-kérdést is, de Briand erről hallani sem akart.

Mint Hágából jelentik, a nagy vitában a keddi nap sem hozott döntést. Lynros angol szakértő a kedden lefolytatott tárgyalások után újságírók előtt azt a jellemző nyilatkozatot tette, hogy ugyanaz a kétszerkettő, ami az egyik érdekelt félnek négy, az a másiknak hat, a harmadiknap pedig nyolc.

Kiszivárgott hírek szerint a szakértők készülő jelentése nem foglal érdemben állást és mindössze az egyes delegációk álláspontjának felsorolására szorítkozik.

Briand és Snowden kedden egy teán vettek részt és mint hírlik, ez alkalommal arra nézve folytattak megbeszéléseket, hogy miként volna lehetséges megfelelő platformot találni a konferencia elnapolására.

Briand francia miniszterelnök

a kubienszi zóna kiűritése szeptember közepén megkezdődik és decemberben befejezést nyer.

Nagy jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy Henderson bejelentette a teljes kiűrités végrehajtását Anglia részéről, miután a Young-tervezetben nincsen fedezet a megszálló csapatok költségeire.

Szuboticán keresztül megindult a kiviteli kampány

Néhány nap alatt negyven vagon árut szállítottak külföldre

Az őszi kiviteli kampány néhány nappal ezelőtt indult meg Szuboticán keresztül. Több hónapig tartó lényegtelen kiviteli forgalom után az exportkereskedeletri három napja hirtelen megéledt.

és emelkedő tendenciát mutat. Az utóbbi napokban több mint negyven vagon árut vittek ki külföldre Szuboticáról, valamint az ország többi részéből.

A kivitelre kerülő áruk között első helyen áll a

szilva, azután más gyümölcs, megmunkálatlan fa, érc, bor, buza és élőállatok.

A szuboticiai vasutigazgatóság megfelelő számú vasuti kocsi bocsátott az exportörök rendelkezésére, úgyhogy remélhető, hogy

az őszi kiviteli forgalomban nem lesz semmi fennakadás.

A kiviteli áruk nagy része Csehszlovákiába és Németországba ment, de exportáltak árut Magyarországra, Lengyelországra és Ausztriába is.

A levegőbe repült Bukarest mellett egy hatalmas erődítmény

A domnesti erődítményben még egyre tartanak a robbanások és a tűz miatt meg sem lehet közelíteni a romhalmazt — A felrobbant erődítményben igen nagy mennyiségű muníció volt

Száz halottja van a katasztrófának

Bukarestből jelentik: A Bukarest melletti Domnesti hatalmas erődítmény háttérben este tíz óralor földrengrészterü robajjai a levegőbe repült.

A robbanások azóta állandóan folytatódnak és a hatalmas tűz pusztító ereje még kedden délelőtt sem hagyott alább.

A katasztrófa színhelyének megközelítésére gondolni sem lehet a sorozatos robbanások miatt, úgyhogy az oltási munkálatokat sem tudták megkezdni. Az éjszaka folyamán a robbanás ereje egyre fokozódott és az állandóan megismétlődő földrengrészterü detonációk lázas izgalomban hozták Bukarest lakosságát,

amely az éjszakát páni félelemben jórészt a szabadban töltötte.

Az óriási robbanásokat földalatti morál követte és a robbanások ereje olyan nagy volt, hogy a buka-

resti házakat, különösen azokat, amelyek a Domnesti erődítményhez közel lévő külvárosban vannak, alapjaiban rázkódtatta meg. Bukarest felett az égbolt kísérteties fényben álló lángtenger képét mutatja. Az erődítmény több kilométeres körzetében a földet tűzrésegi muníció maradványai borítják.

A hatalmas erődítmény, amelyben több millió lej értékű muníció volt felhalmozva, teljesen összeomlott.

és az erődítmény közelében lévő kövön nem maradt.

A robbanás okát eddig még nem lehetett megállapítani, de valószínű, hogy a katasztrófát öngyulladás okozta, amit a napok óta tartó nagy hőség idézett elő.

Bukarestben óriási izgalmat kelt az erődítményben benmaradt katonai őrség sorsa. Egy tiszt vezetése alatt állandóan nagyszámú őrség teljesített szolgálatot

az erődítményben, ahol a szerencsétlenség idején munkások is dolgoztak.

Kétségtelennek tartják, hogy valamennyien, akik az erődítményben voltak, cípustúttak, a halottak számát illetőleg azonban még nincs megbízható becslés.

A hatósági vizsgálat még nem indult meg, mert gondolni sem lehet arra, hogy megközelítsék a felrobbant erődítményt.

Hasonló nagyarányú katasztrófa példa nélkül áll Románia történetében.

Ujabb jelentés szerint a robbanás okozta tűz kedden délben még nagyban tartott. A felrobbant muni-

ció szilánkjai záporosóként árasztották el az erődöt két kilométernyi távolságra fekvő pár száz lakosú Domnesti falut.

A falu és az erőd között levő kis erdő kigyuladt

és nagy lánggal ég. Az eddigi hírek szerint valószínű, hogy

a katasztrófának száz halottja van.

Ugy tudják, hogy az erődben kilencven katona tartózkodott hét-nyolc tiszt vezetése alatt és ezenkívül több munkás is dolgozott az erődben. Nagyon csekély a valószínűsége annak, hogy ezek közül bárki is életheen maradt.

Venizelosz, a hágai konferencia szeniorja nyilatkozik Páneurópáról és a jóvátételi konferencia kilátásairól

Hága, augusztus.

A hágai konferenciának egyik legérdekesebb vendége Venizelosz görög miniszterelnök. Az európai történelem már több ízben

óta egybefűződik nevével. Sokszor hitte a közvélemény hogy Venizelosz politikai pályafutása véget ért, de a most hetvenéves államférfi mindig újra kezébe tudta ragadni a hatalmat. A világháború keresztlívét magasba sorsfordulatokban gazdag politikai karrierje. De bárhol fordult a kocka, mindig kiderült, hogy a görög nemzet hosszú ideig nem tudja nélkülözni nagy fiának szolgálatait. Hozzájárul ehhez

is, hogy előkelő személyisége nemzetközi politikai körökben rendkívüli népszerűségnek örvend.

Mindenek alapján csak természetes, hogy Hágában is rendkívüli érdeklődés kíséri új szereplését a nemzetközi politikában. Briandon kívül talán Venizelosz az egyetlen Hága vendége között, aki már a háboru előtt is irányítója volt nemzete életének.

Már az első napokban külön tanácskozást folytattak le Venizeloszsal úgy Stresemann, mint Briand és a többi delegátusok is igyekeznek összeköttetésbe jutni a konferencia szeniorjával.

Az ósrégi Binnenhoffal szemben áll az az előkelő szálloda, melyben »M. le Président«, — így nevezik általában Venizeloszt — felütötte hágai szállását.

A görög delegáció számára lefoglalt emeleten ugyanaz a sürgés-forgás, elevenség uralkodik, mint a többi hotelokban.

Huszmillió frankért kelt el a Temps

A legtekintélyesebb francia lap a nagybankok birtokába került

Párisból jelentik: A francia politikai élet és az egész világsajtó egyik legnagyobb szenzációja olyan csendben, észrevétlenül zajlott le, hogy csak hetek múltán került nyilvánosságra. Ez a szenzáció az, hogy a legnagyobb francia lap, a világ egyik legtekintélyesebb sajtóorgánuma, a *Le Temps* gazdát cserélt és a francia nagybankok tulajdonába került és így a jövőben a nagybankok nemcsak gazdasági erejükkel, hanem sajtójukkal is irányítani fogják a francia külpolitikát, amit még a hágai kudarc ellenére is a primhegedűt látssza az európai koncertben.

Ez a nagyszabású tranzakció közel két hónapja nyert lebonyolítást, de a nyilvánosság még mindig alig tud valamit a nagyjelentőségű vásárról.

A tényállás — mint most kiderült — az, hogy *Herbert*, a lap volt tulajdonosa, aki már régen nyugalmra vágyott, *huszonhat millió francia frank készpénzért eladta a lapot egy három tagból álló konzorciumnak*. Tizenkét milliót hozott M. Finaly a kormányhoz közelálló s legnagyobb francia banknak, a »Banque de Paris et des Pays Bas«-nak vezérigazgatója; másik tizenkét milliót M. de Wendel, ugyanez nem a maga, hanem a két nehézipar-szövetkezet, a vezetése alatt álló »Comité des Forges« és a Peyerimhoff elnöksége alatt hozzászóló »Comité des Houillères« nevében. Két millió értékű részvényt pedig a Párisi Rotschild-bankház vett át.

Voltak egyébként e lap birtokára más aspiránsok is; mindenekelőtt az időközben elhunyt Charles Louis Dreyfus, akinek apósa M. Hérent, a »Temps«-nak fél-század óta politikai munkatársa és parlamenti tudósítója volt.

Edgar Roëls három élete

A tulajdonosváltás mitsém változtathat a lap politikai beállításon, mely eddig is szoros viszonyban állott egy a vezető bankvilággal, mint a francia nehé-

Finom francia regényekben lehet olvasni az ilyen életvidám, ragyogóan ápolt öreg urakról, mint a fehér kecskeszakállas görög államférfi, aki jókedvűen pislog egyre fürkésző, mozgékony szemével. Ha ezekbe a szemekbe az ember mélyebben benéz, reátalál arra a legendás, de nem ellenszenves ravaszra, mely Venizeloszt jellemzi. Beszélgetés közben ezt a ravaszsgot is elfedi a lenyűgöző charmé, mely nagyban hozzájárul a görög politikus nemzetközi sikereihez. A legjelentősebb ügyekről a szellemes társalgó könnyű modorában cseveg.

— Ami a hágai tárgyalásainkat illeti, csak remélni tudok. Remélem, hogy nem fogunk megmaradni a mindnyájunkat átható jó igyekezeteknél, hanem elfogunk jutni a gyakorlati eredményekhez is. Ha a háboru likvidálni akarjuk, vigyük ezt véghez minél energikusabban és ne huzzunk-halasszunk, köntörfalazgassunk.

— Mi a véleményem Páneurópáról? Csak ennyi: Ez az cél, mely felé mindnyájunknak törekednünk kell. Teljesen igazat adok Stresemann kollégámnak, aki beszédében fölkarolta Briand iniciatíváját és unokáinkról szólott, akik éppúgy fognak nevetni rajtunk egyenetlenségünk és harcaink miatt, mint ahogy ma mi mosolygunk, a régi vármhatárokkal keresztülkasul tüzdelt Németországon. Nagypapánk lehetetlennek tartották Németország egységesítését is. És ime nemcsak ment, hanem minden sokkal jobban megy is. Így fog történni ez Európával. En minden erőfímel legkézzini fogok a nagy eszmét előmozdítani, báa természetesnek látom még na az utat elzáró nehézségeket. És ha ma vagy holnap még nem is fogjuk megvalósítani Páneurópát, pillanatilag sem szabad szem elől tévesztetni, hogy a fejlődés eblen az irányban vezet.

iparral, de nem jelentett számottevő személyi változást sem, mert helyén maradt nemcsak M. Mill, az igazgatótanács sokéves elnöke, hanem a mindenható Edgar Roëls is: a külpolitikai szerkesztő.

Minden Párisi járt idegen ismeri azt a nagy plakátot, amely egy jovialis, kövér, öregedő urat ábrázol tüneményes frakkban, havanna szivarral szájában, ragyogó gyémántokkal ingmellében, amint egy könnyű nőcskének udvarol. Mondják, hogy a plakátfestő e mindenütt jelenvaló ékszerplakáthoz Edgar Roëlsöt választá modellnek.

Se non è vero, è bn trovato: a hasonlóság frapáns és nemcsak aréban s külsőben. Edgar Roëls, kívül a plakáthoz hasonló körülmények között találkozhatik az ember a világáros legdrágább mulatóiban, típusa az öregedő francia *bonvivantnak*, ki tudja kiévezni az élet minden gyönyöreit. »A sikeres külpolitikaihoz« szokta mondani »nemesak jólszabott frakk kell, hanem kitűnő konyha is.« Gasztronómiai könyvtára világhírű és műgyűjtők emlékeznek rá, hogy Roëls XV. Lajos szakácskönyvének egy példányáért, melyet a király maga látott el sajátkezű jegyzetével, egy aukción kerok százezer frankot fizetett ki. »A jó szakács« — mondja Roëls, »mint a nagy művészek általában életében csak egy műfajban remekel.« És megtörtént, hogy egy vacsorára meghívott társasággal előbb a Montparnasse egy nagynevű vendéglőben étetett meg egy hamisítatlan provençai »bouillabaisse«-t, azután vágtaát óriás autójában felvitte őket a Villette egy normand szakácsához sültet enni, hogy végül Páris legjobb sajtját a Halles vidéken kutassák fel desszertnek.

Tudósíró cirkuszi direktor

Ez a csendesen öregedő ur hihetetlen mozgékony fantáziájú, rugalmas és sokszínű életet élt. Jómódu, holland zsidók leszármazottja, huszéves korában Rotterdam, Berlin és Páris egyetemén szerzi meg tjesz-

tő gyorsasággal a legnehezebb diplomákat és doktori címeiket. A latinnegyed egy kis kávéházában véletlenül találkozott össze akkoriban egy volt iskolatársával, aki váratlanul elhalt apjától egy nagy cirkuszt örökölt és nem tudott vele mit kezdeni. Roëls pillanatszerű szeszélyből vállalkozott rá, hogy kiségti.

Itt kezdődött Edgar Roëls második élete. Mint cirkuszdirektort, ragyogó humora, öltetése, fantáziája hamarosan az első sorába emelte. Az angol-bur háboru folytán akkor tört ki európaszerte a bur divat. Roëls Transzvália utazott egy bur céllövész csapatért. Ott megismerkedett Krüger elnökkel és felcsapott egy európai propagandatra utimarsalljának. Ez az utazás a buroknak és elnöküknek jelentékeny nemzetközi pénzsegélyt jövedelmezett: Roëls pedig ekkor szerzett magának először nagy vagyont. Ősi kastélyokat vásárolt Franciaország minden sarkában, Nankingból hozatott kínai butort, Angliából hátsalovakat és Szentpétervárról szerzöttetett magának udvari borbelyt, ki feltalálta a kopaszág ellenszerét... Négyév mulva elegáns, illatos körlevélben tudatta nagyszámu barátival, hogy vagyona elfogyott az utolsó fillérig és hogy előre visszavonul új vagyont szerezni.

Amikor a »saját tudósító« milliókat szerez

Két teljes évig nem látták viszont barátai. Ez idő alatt kezdte meg Edgar Roëls a harmadik életét: *újságíró lett*. A latin-negyed egy manzardszobájában, melyért huszonöt frankot fizetett havibérül, alapította meg Roëls híressé vált könyvatomását, a »Paris-Nouvelles«-t, mely újból milliómossá tette rövid évek alatt. További rövid évek alatt nyakára hágott e második vagyonnak is és arra a meggyőződésre jutott, hogy szolid, illetve tartósabb alkalmazásba kell lépnie.

Akkor jutott a »Temps«-hoz, mint bécsi levelező. Ezt a pályát többé nem is hagyta el. Állomásai: Bécs — Berlin — Páris, ahol ma az egyik legnagyobb lapnál, a legnagyobb tekintély és hatalom és befolyását ugylátszik az új tulajdonosoknál sem vesztette el.

CIRKUSZ

Aktuális kis mesék

Most és régen

— Mondd kérlek, mi a legjellegzetesebb különbség a mostani kor és a husz-huszonöt év előtti idők között? — kérdezte Bordás Csordástól.

— Mi a legjellegzetesebb különbség, azt kérde? — felelte Csordás Bordásnak. — Hát kérlek ez nagyon egyszerű. Hát... izé... tudod mit. Nem tudom, mond meg.

— Megmondom. Negyedszázaddal ezelőtt ha egy hölgy elé tettek valami ételt, akkor azt mondta a hölgy:

— Nem tudja az ember, mitől hizik — és az ételt megette, míg ha ma egy hölgy elé tesznek valami ételt, akkor szintén azt mondja:

— Nem tudhatja az ember, mitől hizik — és az ételt nem eszi meg.

Mi a házasság?

— A házasság, kérlek, a házasság, az egy borzasztóan nagy dolog — szolt doktor Iksz.

— A házasság? Ugyan kérlek. Gyerejáték az egész — szolt doktor Ipszilon.

— A házasság! De kérlek! Az egy nagyon bonyolult jogviszony — szolt doktor Cet.

— A házasság? Nono, kérlek, a házasság nem más, mint egy elavult társadalmi szokás, amely sürgős revizióra szorul — szolt doktor Alfa.

— A házasság! Óh, uraim, a házasság a legnagyobb boldogság a világon — szolt a fiatal doktor Béta sóhajtva.

— A házasság? Éppen ellenkezőleg, az a legnagyobb boldogtalanság — szolt a kolérikus doktor Omega.

Miután így a vélemények lényegesen eltértek, abban állapodtak meg, hogy mindegyikük egy-egy rövid mondatban foglalja össze a házasság lényegéről alkotott véleményét és azokat a nők plénuma elé becsatják szavazásra. A nyertes jutalomban részesül.

A versenyt rövidesen megtartották és a nők egyhangulag doktor N. N. aforizmáját nyilvánították győztesnek. Az aranymondás a következő volt:

A térs adjon oda mindent és akkor kap valamit. Ez a házasság.

A nyertes részére díjmentesen kisorsoltak egy — menyasszonyt.

Kis mese a válásról

Földnélküli János tanár megnősült. Barátai melegen gratuláltak neki, ő azonban a gratulációkat mérsékelt lelkesedéssel fogadta.

Egy év elteltével. Földnélküli János elvált a feleségétől. Barátai fanyar képpel kondoleáltak neki. Földnélküli János a részvénytárgyalásokat kitérő lelkesedéssel fogadta.

Eddig rendben lett volna minden. Egy napon azonban Földnélküli János újból megnősült. Barátai zavart

mosollyal gratuláltak neki és Földnőküli János a gratulációkat ingerülten fogadta. Röviddel ezután azonban Földnőküli János újult elvált a feleségétől. Barátai vigasztalni próbálták együttérzésük kifejezésével, de Földnőküli János nem volt rászorulva a vigasztalásra, mert olyan kitörő jókedvvel fogadta résztvevő barátait, mint aki éppen most nyerte meg a főnyereményt, vagy aki szakított az anyósával.

Mikor híre terjedt annak, hogy Földnőküli János harmadszor is nőülmeleg, akkor már a barátok kezdték elveszteni a türelmüket.

— Mi az? — szökött rá szigorúan egyik barátja. — Hát teneked kétszeri csalódás nem elég? Meddig akarsz még kísérletezni a házassággal?

— Én nem kísérletezek, én egész biztosra megyek — felelte Földnőküli János. — Én tudom, hogy a házasság pokol, de annál nagyobb boldogság a válás. Mintán pedig válni csak úgy tudok, ha előbb megmőködök, tehát meg fogod érteni, hogy alig várom, hogy megmőködhessek.

A lakáskérdés

Az elemi iskola legelső osztályában egy kisfiú vizsgálják. A tisztelő atya, aki a fiúskát vizsgálta, azt kérdezi a hat éves gyerektől:

— Mond meg nekem, fiúskám, mikor az Ur Ádámot és Évát kiűzte a Paradisomkertből, mit kellett nekik csinálni?

A gyerek nem tud felelni. A pap segíteni akar a gyereknek, hogy kihozza belőle azt a feleletet: »Dolgozniok kellett«, így szól:

— No fiám, gondold meg, ott kellett hagyniok az Édenkertet, ahol addig tétlenül éltök, hát mit kellett nekik csinálni?

A fiúskának felderül a szeme és bátran kivágja a feleletet:

— Lakást kellett nekik keresni.

b. i.

Uj munkabeosztás a szubotici kerületi törvényszéken

Az ideiglenes beosztás október elsejéig marad érvényben

A szubotici kerületi törvényszéknél a bekövetkezett áthelyezések és egyéb változások folytán Carevics Vlaho elnökhelyettes ideiglenesen, amíg valamennyi bíró vissza nem érkezik nyári szabadságáról, a következő munkabeosztást léptette életbe október 1-éig tartó érvénnyel:

Polgári ügyek tanácsa: Elnök Carevics Vlaho törvényszéki elnökhelyettes, előadó Gyorgyevics Jován, szavazóbíró Marinkovics Jován törvényszéki bíró. Helyettes dr. Vasziljevics Ljuba, jegyzőkönyvvezető dr. Pelikán Iván. A tanács hetenként minden szerdán tárgyal az I. emelet 51. sz. szobában.

Polgári felelőviteli tanács a szubotici járásbírói perekre, Elnök dr. Vasziljevics Ljuba, előadó Szubotics Sztrahinja, szavazóbíró Marinkovics Jován törvényszéki bírók. Jegyzőkönyvvezető Marszenics Nova. A tanács hetenként hétfőn, szerdán és szombaton az I. emelet 61. sz. szobában tárgyal.

Polgári felelőviteli tanács a szentel és tonolai járásbírói perektől beérkezett polgári perekre, Elnök dr. Klunics Martin, előadó Sztarcevic Mátó, szavazóbíró dr. Mimics Jakov törvényszéki bírók. Jegyzőkönyvvezető Budák Petár. A tanács kedden és csütörtökön a 61. sz. szobában, szombaton az 51. sz. szobában tárgyal.

Első büntetőtanács. Elnök dr. Boski Ivó, szavazóbírók Vukesevics Márkó és Kosztics Jován, helyettesek Marinkovics Jován törvényszéki bíró. Jegyzőkönyvvezetők Szuvacsarev Sztetisláv és Miletics Mita. A tanács hétfőn, kedden, csütörtökön és szombaton a 17. sz. szobában tárgyal.

Második büntetőtanács. Elnök Carevics Vlaho törvényszéki elnökhelyettes, szavazóbíró Gyorgyevics Jován és Taszics Alekszandar, helyettes dr. Mimics Jakov törvényszéki bíró. Jegyzőkönyvvezető dr. Pelikán Iván. A tanács szerdán és pénteken a 17. sz. szobában tárgyal.

Büntető felelőviteli tanács. Elnök Klunics Martin, előadó dr. Mimics Jakov, szavazóbíró Sztarcevic Mátó, helyettes Szubotics Sztrahinja törvényszéki bíró. Jegyzőkönyvvezető Miletics Mita. A tanács hétfőn az 51. sz. szobában tárgyal.

Vád tanács. Elnök dr. Vasziljevics Ljuba, előadó Marinkovics Jován, szavazóbíró Gyorgyevics Jován, helyettes Sztarcevic Mátó törvényszéki bíró. Jegyzőkönyvvezető Radasin Anna. A tanács a szükséghez képest tárgyal.

Csődügyek tanácsa. Elnök Carevics Vlaho, előadó dr. Boski Ivó, szavazóbíró dr. Klunics Martin, helyettes dr. Vasziljevics Ljuba törvényszéki bírók.

Pegyelmi tanács. Elnök Carevics Vlaho, helyettes elnök dr. Vasziljevics Ljuba, előadó Gyorgyevics Jován, helyettes előadó Taszics Alekszandar, szavazóbíró Sztarcevic Mátó törvényszéki bírók. A tanács a szükséghez képest tárgyal.

Közjegyzői tanács. Elnök Carevics Vlaho, helyettes elnök dr. Vasziljevics Ljuba, előadó Radovics Sztreten, szavazóbíró dr. Mimics Jakov törvényszéki bírók. A tanács a szükséghez képest tárgyal.

Végrehajtók vizsgálatbizottsága. Elnök Carevics Vlaho, a bizottság tagjai dr. Klunics Martin és dr. Vasziljevics Ljuba. Helyettes Taszics Alekszandar törvényszéki bírók. A bizottság a szükséghez képest tárgyal.

Piatakoruak tanácsa. Elnök Carevics Vlaho, előadó Vukesevics Márkó, szavazóbíró dr. Mimics Jakov. Helyettes Szubotics Sztrahinja. Jegyzőkönyvvezető Miletics Mita. A tanács a szükséghez képest tárgyal.

Egyes bírók. A megkereséseket tárgyalja Szubotics Sztrahinja, tárgyi és kötelmi jogok bírája egy részben Taszics Alekszandar, egy részben Gyorgyevics Jován törvényszéki bírók. Vizsgálóbíró Radovics Sztreten, helyettes Taszics Alekszandar törvényszéki bíró. Kiskorak bírja Vukesevics Márkó, helyettese Kosztics Jován törvényszéki bírók.

Jegyzők beosztása. A jegyzők beosztása a következő lesz. Budák Petár dr. Klunics Martin bíró mellett, Szuvacsarev Sztetisláv dr. Boski Ivó bíró mellett, Radasin Anica Marinkovics Jován bíró mellett, dr. Pelikán Iván Gyorgyevics Jován mellett, Petrovics Sztován Taszics Alekszandar bíró mellett, Marszenics Nova dr. Vasziljevics Ljuba bíró mellett, Kovacsévi Sztankó Sztarcevic Mátó bíró mellett, Miletics Mita Kosztics Jován bíró mellett, Csedics Lázár és Murgulovics Milojko a vizsgálóbíró mellett fognak működni.

HIREK

HAJDAN ÉS MOST

Milyen büszke volt az a hajdani gavallér, aki a törzszaknál dagadó kebelével eldicsekedhetett azzal, hogy két nap alatt Bácska északi sarkából a déli legeldugottabb részébe jutott, hogy le ne késsen egy talárlákor.

— Négyezer váltottunk lovat — mondta — Négyezer dőltek ki a paripák a rud mellől, de csak oda érttem idejére...

Akkor négyezer kellett lovat váltani, ma egyszer kell jegyet váltani és két nap alatt Amerikába röpi

Egykor...

az embert a Zeppelin, úgyhogy például jövőre a szubotici számaöveggyár, vagy bankigazgató egész nyugodtan megbeszélhet egy találkozót valamelyik amerikai kislánnyal, itthon azt monhatja a feleségének, hogy Noviszadon van dolga és senki nem fogja tudni, hogy közben oda volt az oceánon.

A géptechnika fejlődésével együtt megváltozik az országutak panorámája is. Valamikor az országot mentén betyárok és omladozó csárdák várták a fáradtan döcögő utast, lógó fejű paripák poroszkálták romantikus lassúsággal az izzó uton és alig válták, hogy a távolban feltűnjön egy gémeskut hívegató, karsu oszlopa. A kútnál megtöltötték a kulacsokat, megittatták a lovakat és mentek tovább a legközelebbi gémeskútra.

Most a gémeskutaknak erős konkurenciát csinálnak a benzinkutak. Az akáccsakkal szegélyezett országutakon feltűnedeznek a modern élet utjelzői, a benzins kutak, amelyek a szonjas autókát látják el éltető csepfolyással. Az annyiszor megénekelte gémeskut, a hűs hideg víz, a kopott vályu, amelynél a fáradt ménes delelt, vagy a csorda kolompolt, lassan már csak a ménes és a csorda számára lesz nélkülözhetetlen. Az országutak autós vándorait nem csalogatja a gémeskut déliáb-kepe, a csikós mellékesen bizományba kap, egy csinos benzinkutat, odafelépszik a cső mellé és várja az autót. A csárdák helyét autójavitó és vulkanizáló műhe-

Most...

lyek foglalják el és a szép csárdásné, akiért az összes haramiák és kalandvágyó városi urak is bomlottak, elmerül a benzinfűtött jótékony homályába.

Uj országuti romantika bontakozik ki a távol ködéből.

És a szegény lovaknak se jóslhatunk ezeketán nagy jövőt. Lassan feleslegessé válnak a mindennapi életben, amelyben a gép, a mindenható, az erős elpusztíthatatlan gép veszi át a jóra való paripák helyét és munkáját.

Akkor pedig nem kell gémeskut...

Se csikós. Autó és traktor, nyersolaj és villanymotor kell. Lóversenyből autóverseny, a lóból diszállat lesz, mint a kutyából, szép, rózsaszín szalagocskát kötnek a nyakába és a mondén hölgyek poráron vezetik őket a déli korzón...

Kár, hogy nem lehet majd öllebeenni vagy bedugni őket a neszeszerbe, vagy elvinni színházi promierré. Nem uraim és hölgyeim, ez nem tréfa, nem a humorista kifacsart agyának rémlátásai ezek, hanem logikus következtetés a jövőre, amely a gépek diadalát hozza az élő, érző ember, az élő és érző állat helyett.

Most a lovakon van a sor. Ezért busulnak már évezredek óta és azért nagy a féjük. A helyzet az, hogy egyelőre csak ők busulnak szótlánul, mert nem tiltakozhatnak a vas és acél ellen...

De mi lesz, ha majd felesleges lesz az ember? Ha egy ilyen cikket például megír egy gép?

(sz.)

— **Osztojics Szelimir polgármester hazatért szabadságáról.** Osztojics Szelimir, Szubotica város polgármestere, aki egyhónapi szabadságon tartózkodott Lopudon és Zlatiborban, kedden este tizenegy óra körül hazatért Szuboticiára. Osztojics Szelimir polgármester szerdán csak rövid időre jelenik meg hivatalában. A városi közigazgatás vezetését a polgármester csütörtökön veszi át.

— **Konferencia a plitvici tavak rendezéséről.** Beogradból jelentik: A plitvici tavak környékének rendezése ügyében szeptember 2-ikán a helyszínen konferenciát tartanak, amelyen a kormány által kiküldött bizottság meg fogja vizsgálni a szusaki erdőgazgatóság által kidolgozott terveket. A tervek igen nagy-szabásúak és ha azokat végrehajtják, akkor a plitvici tavak környéke turisztikai szempontból egyike lesz a legrendezettebb vidékeknek.

— **A külügyminisztériumon keresztül érintkezhetnek csak a hatóságok a külföldi hatóságokkal.** Az Avala jelenti Beogradból: Számos követség és konzulátus arról panaszkodik, hogy az ország egyes hatóságai közvetlenül érintkeznek idegen hatóságokkal. Illetékes helyen épen ezért felhívják az ország összes hatóságainak figyelmét arra, hogy külföldi hatóságokhoz intézendő irataikat a külügyminisztériumon keresztül küldjék, kivéve azokban az esetekben, amelyekre kivételes megállapodás van érvényben. Arra is felhívják a hatóságok figyelmét, hogy a követségekhez és konzulátusokhoz intézett leveleket lássák el szükséges postabélyeggekkel, mert ellenkező esetben azt megportózza visszaküldik.

— **A csehszlovák vasutügyi minisztérium államköltségen fogad védőt Pechának.** Prágából jelentik: A hidasmémeti afiúrt előidőző letartóztatott Pecha Vinco felesége azzal a kérelemmel fordult a budapesti csehszlovák követséghez, hogy férjének védőt keressen. A követség ezt a kérést továbbította a prágai vasutügyi minisztériumhoz, amely azt kedvezően intézte el. A vasutügyi minisztérium államköltségen ad védőt Pechának, akinek rendes havi fizetését családja részére rendszeresen folyósítják.

— **Kineveztek a szubotici rokkantbírók tagjait.** Az Avala jelenti Beogradból: Ötfelesége Alekszandar király az egyes hadosztályparancsnokságok területén működő rokkantbírókhoz kinevezte a bíróság tagjait. A szubotici rokkantbírók elnökévé Ötfelesége Marinkovics Jován szubotici törvényszéki bírót, helyettesévé Carevics Vlaho törvényszéki bírót nevezte ki. A bíróság tagjai Ivanovics Jenkó hadbíró-örnag és Babovics Szipra hadnag. Jegyzőkönyvvezető Marszenovics Nova. A rokkanttörvény értelmében ez a bíróság fogja újabb felülvizsgálat alá venni a hadirokkantakat Szuboticián.

— **A palicsi csősze rálőtt egy orvhalászra.** Bukovics Félix palicsi földműves a napokban hajnalban kiment a palicsi nádas egyik elfagyatott helyére és engedély nélkül halásznál kezdett. Ebben az időben jött arra csónakon Molnár Menyhért halcsész, aki észrevette a halászgató fiatalembert, odavezette, felszólította, hogy a halászszerzőmókat és a már kifogott halat adja át neki. Bukovics a halászszerzőmókat átadta, de a halakat, amelyeket nagynehezen kifogott a vízből, nem volt hajlandó átadni. A csész többször felszólította Bukovicsot, hogy adja át a halat, majd amikor Bukovics a felszólításnak nem tett eleget, a halcsész vadászfegyverével rálőtt a halászra, akinek a karjába fúródta a sörtecs és könnyebb sérüléseket ejtettek rajta. Bukovicsot beszállították a kórházba, ahonnan gyógyulttan távozott. A vizsgálat folyik.

— **Halálra sujtott a villám két famunkást.** Szarajevóból jelentik: Megrendítő szerencsétlenség történt hétfőn este Szarajevó közvetlen közelében. A Todrovics-féle sarajevói gőzfűrés három munkása hét óra tájban gyalog megindult az országúton a közeli Palam község felé. Utközben óriási vihar érte utól őket. A felhősökadás elől a munkások egy terebélyes fa alatt kerestek menedéket. A villám balcsapott a fába és a munkások közül kettőt halálra sujtott. A harmadik munkás esodálatos véletlen folytán sértetlen maradt. Ő értesítette azután a kettős szerencsétlenségről a sarajevói esendőrséget, ahonnan hivatalos bizottság szállt ki a helyszínre és megadta az engedélyt a holttestek eltemetésére.

— **Három gramm rádiumot tizenkét detektív őrléte alatt szállítottak Belgiumból Kopenhágába, amelyet tizenöt millió dinárért vásároltak.** Kopenhágából jelentik: Az emberiség egyik legnagyobb jövedője a rádium, mellyel sok olyan betegséget lehet megszüntetni, amelynek más orvossága nincsen. De a rádium egyre hozzáférhetlenebb lesz Európában, sehol nem tudják megfizetni. Legutóbb Hamburg elhatározta, hogy 0.5 gramm rádiumot vásárol. Most pedig Kopenhága vásárolt három gramm rádiumot Belgiumban és tizenöt millió dinárt fizetett érte. A kopenhágai rendőrség 12 detektívét küldte a rádiumért Belgiumba. Kopenhágában nagy bizottság előtt nyitották ki a rádiumot tartalmazó ládákat és J. C. Jacobsen állami főkémius előadást tartott a jelenlévőknek a rádiumról. Elmondta, hogy a rádium 1700 esztendeig teljes erejű és azután csökken csak hatása felére. Tehát **a rádiumot 3500 évig lehet használni.** Három gramm rádiummal emberek ezreit lehet meggyógyítani. A rádiumért kifizetett összeget nagyon nehezen gyűjtötték össze. A felét kölcsönképpen vette fel a rádium megvásárlására kiküldött bizottság és a másikat a dán bankok adták össze.

— **Befejezték a budapesti hatos vízpoló tornát.** Budapestről jelentik: Kedden fejezték be a budapesti hatos vízpoló tornát. A keddi napon a következő eredmények voltak: Magyarország—Belgium 7:1 (3:0), Németország—Anglia 5:3 (3:1), Svédország—Franciaország 5:2 (3:1). A vízpoló torna végső eredménye a következő: 1. Magyarország 10 pont, 2. Svédország 7 pont, 3. Németország 6 pont, 4. Belgium 5 pont, 5. Franciaország 4 pont, 6. Anglia 1 pont. A 200 méteres gyorsúszásban Bárány ismét országos rekordot javított. Ideje 2 perc 19.4 mp. 2. Wanné A. 2 p. 23 mp. 3. Van de Plance (francia).

— **Ezerötszáz gazdátlan hajó.** Berlinből jelentik: A német birodalmi hajózási hivatal kimutatása szerint a világ tengerein ezerötszáz olyan hajóroncs uszkal, amelyeket a logónység kénytelen volt sorsára hagyni és amelyek azóta bizonytalanul teszik a közeledést. A szakértők, akik jól ismerik a tengeri áramlások irányát, hozzávetőleges biztonsággal minden egyes hajóroncs helyét meg tudják határozni és ezt közlik is az oceánjárók parancsnokaival. Az ezerötszáz gazdátlan hajó mégis nagy veszedelemet jelent a hajózársra és így most olyan intézkedéseket keresnek, amelyek segítségével ezeket a roncshajókat el lehetne pusztítani.

— **Borzalmas kégyilkosság áldozata lett egy tizenéves kislány.** Berlinből jelentik: A Sachsen-tér közelében épülő bérpalota pincéjében borzalmas kégyilkosságot fedeztek fel. Néhány nappal ezelőtt a Sachsen-tér közelében nyomtalanul eltűnt Zeppernik Hilda tizenéves kislány. Hétfőn délután a ház pincéjében dolgozó munkások emberi testrészekre bukkantak. Azonnal értesítették a rendőrséget, amely nyomban felásatta a pincét. Az ásás alkalmával egy egész emberi holttestet találtak, amelyről kiderült, hogy az eltűnt kislánnyal azonos. Megállapították, hogy a gyermek kégyilkosságnak esett áldozatul. Teljesen ruhátlanul hevert holtteste a föld alatt. Jobb arra erősen meg volt dagadva. A rendőrség bizonyosra veszi, hogy a kégyilkos az építkezésnél dolgozó munkások közül került ki. Az is valószínű, hogy a két héttel ezelőtt eltűnt Reinfelder Elly tizenkétéves kislányt is ugyanaz az ember tette el láb alól, mint Zeppernik Hildát. Nincs kizárva, hogy a gyilkos áldozatát élve temette el, miután előbb erkölcselen merényletet követett el rajta.

— **Az expresszvonat elé vetette magát egy munkás.** Zagrebból jelentik: Megrendítő öngyilkosság történt hétfőn délután a zagrebi pályaudvar közelében. Verriga Pavle husz éves vasúti munkás az állomástól néhány száz méter távolságra a pályatesten bevárta az arra haladó expresszvonatot és a mozdony elé vetette magát. A kerekék a szerencsétlen ember testét a szó szoros értelmében kettészelték. Az életunt ember bucsulevelét nem hagyott hátra és így nem tudják, mi készítette végzetes tette elkövetésére. Az öngyilkosság ügyében megindították a nyomozást.

— **A pedáns sikkasztónő.** Berlinből jelentik: Charlotte Stolte fiatal leány tíz éven át állt egy Wilhelm-Strassén nagy cég szolgálatában. Főnökei szerették, megbízták benne. Hamarosan ő lett a cég pénztárosa. Most augusztusban, amikor éppen tízéves szolgálati jubileumát ünnepelte a fiatal hölgy, a cég főnöke a következő levelet kapta tőle: »Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy az évek során 30.000 márkát sikkasztottam öntől. Ostobaság volna most bocsánatot kérni öntől. Szívesen állok a rendőrség rendelkezésére szülem lakásán. Kiváló tisztelettel igaz híve Charlotte Stolte.« A főnök csodálkozva olvasta el a levelet és azután feljelentést tett a rendőrségnek. A pénz-tárosnő nyugodtan mondta el a rendőrségnek, hogy nagyvilági életet élt, esténként előkelő mulatóhelyekre járt, pompás toalettekre volt szüksége és ezért sikkasztott. »Nem akartam úgy tenni, mint a legtöbb szegény lány, aki a fényűzést szereti — mondotta. — Nem akartam eladni magamat. Meg akartam őrizni függetlenségemet és ezért inkább sikkasztottam. Mikor azonban a 30.000 márkát elértem, úgy találtam, hogy mindennek van határa. Nem akarok tovább sikkasztani, tegyenek velem, amit akarnak.« A bíróság most egy évi börtönre ítélte a fiatal nőt, aki az ítéletben megnyugodott.

RÁDIÓ

A Nürnbergi mesterdalnokok a müncheni rádió műsorán

A szerdai program kiemelkedő eseményei

Az időjárás lehülése következtében néhány napig rosszabbak voltak a vételi viszonyok, azonban szerdára már ismét élvezhető lesz a rádió. A szerdai program sol: érdekes zenei eseményt jelez. *Beogradban* Stamatovic Jelka operaénekesnő, Matasics Lovro zongoraművész és Mokranjac Jován csellóművész közreműködésével rendeznek hangversenyt (20.30). *Zagrebben* Elsa Martens hangversenyt közvetíti a rádió (20.35). A *Hljubljanat* adó szerelési munkálatok miatt néhány napig nem dolgozik.

A külföldi állomások közül *Prágából* a cseh filharmónikusok hangversenyt kapjuk, amelyet valamennyi csehszlovák állomás közvetít. (19.00). *Frankfurt* is a filharmónikus társaság hangversenyt tüzte műsorra (20.00). *Genua* pedig kamarazene-estét rendez.

A műsoron Schubert-szerzemények szerepelnek (21.08). *Varsóból* is kitűnő hangversenyt kapunk, a műsört Griek, Bach, Mozart, Beethoven és Haydn szerzeményeiből állították össze. (20.30). Érdekes etnográfiai jellegű hangversenyt közvetít a bécsi Ravag, Cserkészs és citerával és dudával a népzene birodalmában címmel. (19.00). Ezután »Humor a zenében« címmel közönséget érdekes hangverseny. A jugoszláviai rádióközönséget különösen érdekelni fogja a zürichi leadás. A programon régi és újabb szláv zeneszerzők művei szerepelnek (20.50).

München az ünnepi játékok keretében közvetíteni fogja Wagner »Nürnbergi mesterdalnokok« című operáját (16.00). *Budapest* stúdiója pedig a »Bánk bán« előadását tüzte műsora (20.00).

— **Barta Szilvákó Beogradban megismételte párisi bravúráját.** Beogradból jelentik: Barta Szilvákó, a világhírű jugoszláv erőművész hídfőn a beogradi Aerodromban megismételte azt a bravurt, amellyel Párisban a világ legerősebb embere címéért folytatott küzdelem során ámulatba ejtette a közönséget, Barta majdnem egy fél percig pusztá kézzel visszatartott két ellenkező irányban elindított repülőgépet. Érdekes, hogy a világhírű atléta előadásával egyidejűleg egy ismeretlen beogradi fiatalember a főváros legforgalmasabb pontján, a Poenkarcova utcán végzett hasonló produkciót: két autót tartott vissza az összecsdülött tömeg nagy csodálkozására. Barta riválisa a produkció után kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy az uccai mutatványt csak azt akarta dokumentálni, hogy kellő tréning mellett ő is meg tudná csinálni ugyanazokat a dolgokat, amiket Barta, de hiányzik a pénze a gyakorláshoz. Az ucca népe lelkesen megéljenzte a vállalkozó szellemű fiatalembert.

— **Felszentelték az új vrbázi protestáns diakonisszaházat.** Novivrbásról jelentik: Az új vrbázi protestáns diakonissza házat, amelyet a jölecskaí dombok egy szép fekvésű völgyében építettek fel, vasárnap szentelték fel. A felszentelési ünnepségek előtt irár szombatón este előadásokat tartottak a vrbázi protestáns templomokban dr. Hoffmann ulmi prelátus, Mössner ludwigsburgi iskolaigazgató, dr. Lechtenhahn és Keidel tiszteletesek. Az ünnepségeken a protestáns világ több előkelő személyisége, egyetemi és teológiai tanárok és fővárosi lelkészek vettek részt. Vasárnap reggel 8-kor beiktatták az új menház igazgató lelkészét Keidel tiszteletest, majd a négy vrbázi protestáns templomban ünnepi istentiszteletet tartottak, amelyeken németország lelkészek szerepeltek mint vendégszónokok. A felszentelés délután 3-kor kezdődött Kettentbach főesperes zemuni lelkész üdvözlő beszédével. Beszédet mondtak még Bauterbein és dr. Hoffmann németországi lelkészek az új menház és a diakonisszaházról. Az új menház igazgatóságát az evangélikus egyház részéről dr. Popp püspöki adminisztrátor zagrebi lelkész németül, a református egyház részéről pedig Ágoston főesperes feketesi lelkész magyar nyelven üdvözölte. Az ünnepély délután 6 órakor ért véget.

— **Elfogott tolvaj.** Szarjebcejeiről jelentik: Sztaribecsejeiről jelentik: A banatskielemeiri csendőrség elfogta és letartóztatta Klincec Mátyás foglalkozás nélküli fiatal embert, aki a zsabljai vásáron egy kereskedőtől két sertést ellopott és az állatokat nyomban eladta. Klincec kihallgatása után illetőségű helyére Temerinbe szállították, ahol le fogják folytatni ellene az eljárást.

— **Halálos szerencsétlenség kultúrás közben.** Kruševáceről jelentik: Todorovic Miljko és Sztrojadinovic Svetislav munkások hétfőn délután kultúrás közben belestek egy huszonkét méter mélységű vízzel telt gödörbe és mielőtt segítségükre siethettek volna, mindkettőn megfulladtak. A kettős halálos szerencsétlenség ügyében a nyomozást megindították.

— **Megkezdődött a vrbázi protestáns teológiai hét.** Vrbásról jelentik: Mintegy kétszáz főnyi hallgatóság jelenlétében nyitották meg hétfőn a vrbázi protestáns teológiai hetet, amelynek keretében több kiváló külföldi egyháztudós is előadásokat tart. A megnyitó beszédet dr. Papp Fülöp püspöki helytartó mondta, majd dr. Wilke Frigyes bécsi teológiai tanár tartott előadást »Palestina a múltban és a jelenben« címmel. A második előadást dr. Rendtorff kieli egyetemi tanár, a kiváló egyházi író tartotta »Aranyszabályok az egyházi és világi élet számára« címmel. Ugyancsak a megnyitás napján tartott előadást Mössner Frigyes németországi lelkész az egyház belső missziójáról és Cettivert Vilmos gráci középiskolai igazgató a négy legfontosabb nevelési tényezőről, ugymint a családról, az iskoláról, az egyházzal és a társadalomról.

— **Apa és fia.** A szubotocai törvényszéken kedden dr. Boski tanácselnök büntetőtanácsa érdekes bűnügyet tárgyalt. A per vádlottja ifjabb Kolarics Gyura adai földművelő volt, aki betöréses lopással volt vádolva, míg sértetként a vádlott édesapja, idősebb Kolarics Gyuro szerepelt. A vád szerint ifjabb Kolarics ez év július havában feltörte édesapja lakásán az egyik szekrényt és onnan 3600 dinár készpénzt és egy aranyláncot vitt el. Vádozták még azzal is, hogy édesapjának levelet írt, amelyben arra az esetre, ha nem fogadja vissza a házába, halállal fenyegeti meg és kijelenté, hogy önmagát is megöli. A tárgyaláson a vádlott nem tagadta, hogy a bezárt szekrényből tényleg elvette a pénzt és az aranyláncot, de azzal védekezett, hogy állás és kereset nélkül volt és nem tudott másképp pénzhez jutni, csak így. A vádlott kihallgatása után annak édesapja, idősebb Kolarics Gyura jelent meg a bíróság előtt. Az elnök figyelmeztetésére, hogy mint apa, nem köteles fia ügyében tanuvalloást tenni, idősebb Kolarics Gyura kijelentette, hogy akar vallani. Az elnök további kérdésére, hogy kívánja-e fiának megbüntetését, nyugodt, megfontolt hangon azt válaszolta: kívánja. Elmondotta, hogy fiának két lánc földet adott, de a fia a földet eladta és a pénzt rövid idő alatt könnyelműen elköltötte. Elmondotta, hogyan történt a szekrény feltörése. A bíróság miután több tanu nem volt, befejezte a bizonyítási eljárást és Gájics Bogdán ügyész kérte a vádlott megbüntetését. A bíróság a meghozott ítéletben bűnösnek mondotta ki a vádlottat betöréses lopás kün-tetésében és egy évi börtönre ítélte. Miután az ügyész tudomásul vette az ítéletet és az elítelt sem felebbezett, az ítélet rögtön jogerőre emelkedett és a vádlott azonnal megkezdte büntetése kitöltését.

Jön! Jön!

Richelieu

Kardinális

a VÁROSI MOZIBA

9365

— **Meghalt az orosz ballett világhírű megalapítója.** Velencéből jelentik: A Lidón hétfőn hirtelen meghalt Diaghilei Vergisz, az orosz ballett világhírű megalapítója és vezetője.

— **Szerencsétlenség a szubotocai Zorka-gyárban.** Sulyos kimeneteli szerencsétlenség történt kedden délután a szubotocai Zorka-gyárban. Margit Pál munkás munka közben leesett egy állványról és az esés következtében a fején, karján és a lábán sulyos sérüléseket szenvedett. Azonnal értesítették a mentőket, akik Margit Pált beszállították a kórházba.

— **Pótvizsgák a vrbázi gimnáziumban.** A novivrbázi állami gimnáziumban augusztus hó 26. 27. és 28-ikán tartják meg a pótvizsgákat.

— **A szünidei szövetség országos nagygyűlése.** Krkről jelentik: Krk szigetén hétfőn ült össze a jugoszláv szünidei szövetség idei országos nagygyűlése. A gyűlést Kankelj Joszip mérnök a szövetség elnöke nyitotta meg, majd az ő indítványára hódoló táviratot írtak Öfelsége Alekszandar királyhoz és üdvözlő táviratot küldtek a kormány több tagjának. A gyűlés résztvevői kedden több kirándulást tettek a környéken.

Ballada Palicsról és a szunyogokról

Hol zene szól és jó sötét van,
Jobbra és balra, fent s alant
A mi saját külön Nizzánkról:
Palicsról zengjen most a lant...

Hol orvososság a levegő
S ez az egészség magva,
(Most már megértem legalább,
Mért szedem poralakba...)

Hol esténként a hangulat
Költői, mondhatom barokk,
Csak ne szállnának fenn a légben
Mérőben csipős rovarok...

A sétány néma padjain
Tort ülnek újul jogok,
Lenn ring a tó, a zene száll
És kupléznak a szunyogok...

S míg az ifju imlgy szól forrón:
Imádom mind a srig! Akarja?
A szerde lányka héven bóllnt
S titokban vádlját vakarja...

A parton minden pad bezett
És látom, bár szemem hunyok:
Műben padon egy lány, egy ifju
S körülük millió szunyog...

Ó nyár, ó élv, ó ifjuság
Sóhaj száll szörnyül garral,
Igy kedves Palics, így ahogy van
Holddal, paddal, rovarral...

Elvégre is a baj nem olyan nagy:
— Pár száz csipést hősen kiállni?
Ki fog a palicsi szunyogból
Ezért elefántot csinálni...

(—czeni)

— A második emeleti erkélyről véletlenül a rendőr karjal közé ugrott egy varsói betörő. Varsóból jelentik: Az itteni társaságokban nagy derűség mellett beszélnek egy tragikomikus betörőkalandról. Markovskij dr. Varsó egyik ismert ügyvédje éjszaka arra riadt fel, hogy a lakásában idegen kezek motoszkálnak. Felkelt ágyából, revolvert vett a kezébe és lábujjhegyen ment át a szomszédos dolgozószobába, ahol egy jól öltözött fiatalemberrel találta szemben magát. A fiatalember abban a pillanatban éppen a páncélszekrény körül foglalkozott. Midőn az ügyvéd revolvert szegezett mellének, mosolyogva kért bocsánatot az éjszakai csendháborításért. Azt állította, hogy eszé ágában sem volt betörni, hanem csak fogadásból kszszott fel a falon és ugrott be az ügyvéd dolgozó szobájának ablakán. Most, hogy a fogadást megnyerte, távozni szeretne. Az ügyvéd nem hitte a tréfálkozó fiatalembernek és értesíteni akarta a rendőrséget. A fiatalember azonban gyorsabb volt, egy ugrással a balkonnon termett és levette magát a második emeleti balkonnról. Végzetére az erkély alatt ugyanabban a pillanatban haladt el egy rendőr, aki a lezuhanó embert ölébe kapta. Midőn szemügyre vette, felismerte benne Zakzevszkijt a régen keresett hirtedt betörőt.

— Szomborban is szigorúan behajtják az adóhátralékokat. A szombori adóhivatal a noviszadi pénzügyigazgatóság utasítása alapján szigorú intézkedéseket tett az adóhátralékok behajtására. Az adóhátralékosokat, ha nem fizetik ki adójukat, végrehajtják.

Leánynevelőintézet Ziegra GARMISCH-PARTENKIRCHEN (BAYERN)

Gyönyörű fekvés. Kétünő, modern berendezés. Szigorú felügyelet. Iskolai tantervek, nyelvek, zene, sport, háziarítás. — Prospektus kérésre díjtalanul

— Meghalt a szuboticei telefonvonalfelügyelő. A szuboticei telefonközpont műszaki osztályának gyásza van. Karácsonyi András, aki huszonhét év óta állt a szuboticei telefonközpont szolgálatában, mint vonalfelügyelő, e hó 20-ikán kedden délelőtt tíz órakor ötvenkétéves korában meghalt. Ötvegyet és két gyermeket hagyott hátra, akiknek a gyászában osztozik a szuboticei telefonközpont műszaki osztályának egész személyzete. De Karácsonyi András telefonvonalfelügyelőt nemcsak szűkebb kollégái és barátai ismerték és becsülték, hanem a mindig jókedvű, szolgálatkész és fáradhatatlan embert Szubotica város telefonelölvezetőinek legnagyobb része is ismerte és ha a telefonban hiba volt, Karácsonyi András jelent meg az előfizetőknél, hogy helyrehozza a hibát. Halála széles körökben őszinte részvétet keltett. Temetése e hó 21-ikén szerdán délután öt órakor lesz a második kör Krivavucca 21. számú gyászaházban.

Rónal Margit budapesti konzervatóriumot végzett, hat évig nyilvános zeneiskolában működött zongoratanárnő az iskolaév megnyitásával elfogad az államnyelven is privát órákra növendékeket. Puk. Krupcevića ulica 2. (Gyümölcs-piac) I. em. balra. Megbeszélések naponta 10-től 1-ig.

A türehetetlen nyári melegben

fe hűvűsítést és fe frissítést hoz az

OVOMALTINE

amelye' először téjben kell feloldani és aztán jégen is itteni. Az Ovomaltine erőtt ad, de nem terheli meg az emésztő szerveket, ami különösen a nagy nyári melegben rendkívül fontos.

— Kétünőben sikerült a Tank kirándulása. A szuboticei »TANK« 18-ikán, vasárnap nagyszerűen sikerült kirándulást rendezett. A program keretében megtartott szépségverseny a következő eredménnyel végződött: 1. Hevér Juliska, 2. Berkes Irénke. A »TANK« oldboy és a vendégek között rendezett kedélyes futballverseny a TANK 4:0 arányú győzelmével végződött.

— Egy társzekér beleszaladt a szuboticei autóbushiba. Hétfőn este hét óra tájban veszélyes karambol történt Szubotícán a Paja Kujundzsicsseva és a Vilsonova utcák kereszteződésénél a Bunjevacska Matica épülete előtt. A városháza előtt lévő állomásról a Paja Kujundzsicsseva ucca felé tartott egyik autóbush. Az utkeresztződésnél az autóbush sofförje erősen túllélt, de a jelzést úgy látszik nem hallotta meg egy társzekér kocsi, amely a Vilsonova uccán a törvénysek felé haladt. A kocsi későn vette észre az autóbushot és az összeütközés megtörtént. A társzekér rúdja nagy erővel bezúrt az autóbush egyik ablakát és behatolt az utasokkal zsúfolásig telt autóbushba. Az utasok szerencsére idejekorán észrevették a veszélyt és lehajoltak, úgyhogy senki sem sebesült meg. Az autóbush-pár méterert futott, miközben a beszerült kocsi-rúd kitepte az egész ablakot. A karambol ügyében megindult a vizsgálat.

— Többszázéves temetőt ástak ki egy szuboticei tanyán. A Szubotica közelében fekvő Pavlovácson a Sokescics-tanyán a napokban egy több százéves temetőre bukkantak. Sokescics Vince földbirtokos munkásai a tanya közelében ástak, amikor az ásó egy rendkívül nagy emberi koponyát dobott ki a földből. A munkások erre tovább ástak és csakhamar egy egész emberi csontváz került elő a földből. Feltűnt, hogy az emberi csontok feltűnően nagyok, erősek, nemkülönben a fogak is egészségesek és igen nagyok. Sokescics Vince az ásatásokat tovább folytatta és több csontvázat, koporsómaradványokat, kovacsolt szegeket, ókori fegyvermaradványokat és különböző régiségeket találtak. Valószínű, hogy több százéves régi temető van a pavlováci Sokescics-tanya közelében.

— Fejzecsapásokkal megölték és a vízbe dobtak egy öregrasszonyt. Bánffyhadról jelentik: Rémes gyilkosság áldozata lett Lizicak Miklósné ötvenhatéves bánffyhadnyi asszony. A bestiális gyilkosok a szorencsétlen asszony fejét fejszével valósággal szétromcsolták és hogy borzalmas tettüket elleplezzék, a megcsontolt holttestet a vízbe dobták. A nyomozás teljes apparátussal indult meg a vakmerő gyilkosok kézrekerítésére.

— A vajdasági vadászszövetségek közgyűlése Noviszadon. Noviszadról jelentik: A vajdasági vadászszövetségek vasárnap tartják meg Noviszadon hetedik évi közgyűlésüket, amelyen a vadászatról szóló új törvényjavaslatot vitatják meg. A napirenden az új vezetőség megválasztásán kívül több fontos tárgy szerepel.

— A szög babonája. Egy olasz tudós, aki a népszokásokkal foglalkozik, tanulmányt tesz közzé azokról a babonákról, melyek a szögre vonatkoznak. Az ókori rmaiaknál szokásos volt Jupiter templomába egy szövet verni, hogy elhárítsanak valami csapást, balszerencsét. Titus Livius írja, hogy a Krisztus előtti 350-ik esztendőben a szenátus megválasztotta Mallius Imperiosus diktátort, hogy a Jupiter templomba egy szöveget verjen s ezáltal véget vessen a döghalálnak. Azóta állandóan a legfűresőbb néphiedelmek szövegének a szöghöz. Plinius említi, hogy az ő idejében a nyavalyatörést azzal kurálták, hogy szöveget vertek arra a helyre, ahol a beteg első ízben elesett s a nyavalyatörés többé nem kapott rohamot. Franciaországban én Németországban még mindig divik az a szokás, hogy mikor valakinek fáj a foga, akkor meg kell sebezni az inyét egy szöggel, majd a szöveget egy fába kell verni, hogy az »a fa kapja meg a fogfájást«. Skóciában a fogfájást azzal gyógyítják, hogy a konyhajító szemöldökfájába patkószöveget vernek. De a szöveget varázstárgynak is használják, a legrégebbi időkől kezdve. Plinius írja, hogy a szöveget hideglelés ellen ajánlják. Aki viseli, azt elkerüli a láz. Sok vidéken a babonás nép szöveget s tüket szurkál a szentek faszonraiba, hogy azok az imáját meghallgassák. Franciaország egyes városaiban az öregek még ma is beszélnek az őseiknek egy babonájáról, mely abban állt, hogy a házasságkötés pillanatában a templom szószékébe egy szöveget vertek — hogy a házasság fölne bomoljék

— Az Ivanovói római katolikus plébános jubileuma. Szép ünnepség keretében ülte meg papi működésének negyvenedik évfordulóját dr. Orbán Gerő Ivanovói római katolikus plébánosa. A jubileumi ünnepségen oly nagy számmal jelentek meg, hogy a templom szűknek bizonyult és sokan nem vehettek részt az ünnepi misén. A templomban Smetala Ágoston Lresztováci plébános mondott nagyhatású beszédet, méltatva az ünnepelt érdemeit. A mise után az egyháztanács tagjai testületileg kereszték fel a jubileumi lelkipászort, akit meleg szavakkal köszöntöttek fel. A kerületi papság nevében Rákossy János sztarcsói plébános és Osiki Leó volt albániai belügyi inspektor köszöntötték fel, a volt tanítványok nevében Boday József teológus mondott beszédet, amelynek elhangzása után a hála és szeretet kövül olajágot nyújtott át az ünnepeltnek. A polgári hatóságok részéről Szentesanin Zsiva községi jegyző és Nádaski Gyura járási főszolgabíró mondottak üdvözlő beszédet. Dr. Orbán Gerő tizennyolc éve áll az ivanovói plébánia élén. Nemesak mint hitszónok, hanem mint író is ismertté tette nevét. Különösen nagy feltűnést keltett annak idején. »A darvinizmus kritikája« című könyve.

Ügyvédi hír. Dr. Jovánovics Márkó velikakikindai ügyvéd irodáját Sztaribecsejre (Kralja Petra ulica 22. szám alá) helyezte át.

— Új tisztviselőket alkalmaztak a sztaribecseji városlőházán. Sztaribecsejről jelentik: Az új adótvény életbelépése óta rendkívül felgyült az adminisztrációs munka a sztaribecseji városházán. Ez a körülmény arra indította a városi képviselőtestületet, hogy az adóosztályon öt új tisztviselőt alkalmazzon. Az új városi hivatalnokok Horváth Alexandar, Midics Alexa, Szeszuskój Vadin, Amlahvari Jakob és Met Gyorgye már el is foglalták állásaikat.

— Popovics Dákát bízták meg a noviszadi Vöröskereszt-palota építésével. Noviszadról jelentik: A noviszadi Vöröskereszt-egyesület hétfőn este dr. Nenadovics Jován elnökele alatt ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a Vöröskereszt noviszadi palotájának építésével Popovics Dáká mérnököt bízzák meg. A palota építését a Kraljica Mária sugárton hamarosan megkezdik. Az építkezés egymillió dinárba kerül.

— Adomány. Harmath Lajos tíz dinárt küldött be lapunkhoz az elaggott, nyomorgó Tan Pálnak. Az adományt rendeltetési helyére juttattuk.

— Tízéltünnepély Kulán. Kuláról jelentik: A kulai önkéntes tüzoltóegyesület vasárnap tartotta meg évi rendes közgyűlést Hahn Ferenc főparancsnok elnökele alatt. A közgyűlésen a titkári jelentés beterjesztése után a következő új tisztikart választották meg: Elnök Rasics Gavra, főparancsnok: Hahn Ferenc, alparancsnok: Pollák Károly, segédtsizt: Raskovics Vejin, szakasparancsnokok: Hahn József, Kracsz Péter, Diklics Jován és Sztankovics Antónija, pénztárnok: Pavlakovics Vendel, szertárnok: Kovacev Franja. A választmány új tagjai Kirilovics Izidor és Pollák Jakab lettek. Vasárnap este a Sárga-kertben nagy közönség jelenlétében serlegavató ünnepélyt rendeztek. Az ünnepély keretében Sick Károly dr. járási tüzfelügyelő szép beszéd kíséretében avatta fel az egyesület új serlegeit, majd Hahn Ferenc főparancsnok tartott nagy tetszéssel fogadott beszédet. Az ünnepélyt nagyszabású táncmulatság követte, amely a legjobb hangulatban a hajnali órákig tartott.

Aranyeres bajoknál, beldugulás, repedés, kelés, gyakori vizelési inger, derékfájás, mellszorulás, szívdobogás és szédülési roham esetében a természetes »Ferenc József« keserűvíz használata mindig kellemes megkönnyebbülést, sőt gyakran teljes gyógyulást eredményez. A belső bajok orvosi az igen enyhe hatású Ferenc József vizet sokszor mindennapi használatra reggel és este egy-egy fél pohárnyi mennyiségben rendelik. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 21

TÜZÖN-VÉREN KERESZTÜL

A DÁNOSI RABLÓGYILKOS CIGÁNYOK TÖRTÉNETE

Irta PÉTERFY TAMÁS

A vég kezdete — Először a tömlőben

A bucsai száraz lakodalom után megérkezett Lulugyi, a vén cigányasszony is Bucsára. Nem a vajdához szállásoltatta be magát, de ellátogatott oda is.

Első dolga volt Kuna arcáról a csunya szepőket eltávolítani. A barto ismét a régi csinos fiatalember lett. Mindenki örvendett ennek, csak a vajdáé nem, szerette volna eltávolítani a háztól. Lulugyi keresztei, hogy segítséget kérje.

Lulugyi eleinte tiltakozott:

— A lányod szereti.

— A lányom? ... Nem tudja mit tesz... Gyermek...

— Milyen boldogság gyermeknek lenni! ... — s hajtott a vén Lulugyi.

— Te pártolod őket Lulugyi?! — kérdezte Sztójka vajdáné.

— Szeretem egyiket a másikért... Luternica szép, kedves... Kuna hüszeges, nemes. Még az életét is oda áldozná egy leányért, akit szeret...

— Ezt akarom Lulugyi! ... Az életét áldozza. Segítesz nekem Lulugyi?

— Gárádolaj! ... (rejtve, titkon): — suttogta a vén cigányné.

— Kunát a házamtól elviszed. Ha cigány, legyen cigány! Próbáldon kóbor életet.

— Értem... — felelte Lulugyi...

— Mártsd belé a cigányéletbe... Ugrasd! ...

Elég fiatal, hogy benne maradjon a nyaka...

Lulugyi rángozta a beszédre.

— Elég gazdag vagyok, hogy amíg élsz, nálam nem éhezél. Ha Kuna nem lesz, akkor a muszka cigányvajda fia jön Luternicáért. Annak aztán van! ... Az gazdag! ... Az egész uccát ezüsttel rakatja ki Bucsán Luternica lábai alatt! ... Jut belőle Luluginak még több, mint amennyit akarna...

— Bíz rád — egyezett bele Lulugyi. — Gődörbe vezetem, de ha kímászik, az nem az én hibám lesz...

Másnap már előállt Lulugyi a vajdánál. Azt tanácsolta neki, hogy csináljon igazi embert Kunából. Nem is cigány, ha nem kóborol! A hátralevő időt töltse kóborlással, tapasztalással! Lakjon sátor alatt! ... Háljon a szekéren... Gyalogoljon két nap alvás nélkül! ... Legyen igazi vérbeli cigány, ha Luternicát akarja. Én elvezetem Biharhoz. Ott lesz módja leegyezned! Ki kell próbálni a vért!

— Téltre menjen sátorba lakni? ... — ellenkezett a vajda.

Jég alatt... a vajda... a vízbe... a Körös vízébe... De vajda lett belőle!

Sztójka vajda elgondolkodott. Ennek a Luluginak igaza van. A cigányok kóborolni, nyomorogni kell, hogy megedződjen, mint a vas...

— Erről még beszélünk Lulugyi. Megmondom a vajdának — mondta kis színet után.

— Csak Luternicától ne kérj tanácsot Sztójka vajda... Mert ő gyermek...

— Ha már elhatároztam, megtudja ő is. Előbb a vajdának mondom meg.

Kuna egy zuzmarás ősi reggelen Lulugyival együtt elhagyta Sztójka vajda bucsai lakását. Elment cigányosan élni, próbálni, szenvedni Luternicéért.

A Bihar bandája Egervárra szorult föltre. Kegyetlen hideg volt a tél. Éheztek és fáztak a cigányok. A szükség rávitte őket a lopásra minden nap, csak hogy az sem volt elég a didergő, éhező moréknak. Elzalogosították, eladták mindenüket. Először a lovakat. Balog József (Kolompár Tuta) eladta a két sárga lovát. De azt is hamar felélt a Bihar bandája. Sokan voltak. Az egész banda ott telelt, azokon kívül, akik Lipótváron és Kecskeméten voltak bezárva.

Lakatos Bujer kocsijárára már karácsonykor 40 koronát vettek fel Stóber Károlytól Egerváron. Farangra ismét 30 koronát kértek a kocsi. Elzalogosították a kocsit teljesen.

Tavaszi felé érezték a szabadság szellőjét Biharék. Betörték egy baltába, de nem sikerült. A banda több tagját bevitték Egerbe a csendőrök. Ezek között volt Kuna is, aki először izlette meg a börtönt. Áprilisban (1907) megszabadultak, mert nem volt ellenük tanu. Az öreg bandavezér összeszedte minden erejét, hogy végre megmozdulhasson Szalókról. Az adósság Stróberéknél 70 korona, Molnár Gyulánál 51 korona 56 fillér zálogtárgyakra.

Kuna el nem indulhatott, hiszen nem volt takarója a kóbor utra. Megkérte hát Molnár Gyulát, hogy segítsen rajta. A pompás csizmát becsorolta egy pokrócért. Helli Józsefnél 140 koronát vettek fel a zálogul adott szekérre. Eladósodtak tehát úgy, hogy Kenderesi Károly szalóki jegyző másodszer is fogatokat, lovakat rendelt ki hivatalból a cigányok eltoloncolására... Ki vitték a harmadik falu határába cökmökösztől és ott hagyták a Bihar bandáját egy erdőszélen.

Csak erre vártak a cigányok. Összeültek tanácskozni, tervet faragtak, a nyári kóbor élet örömeire készültek.

Ott volt Bihar, az az Surányi Ignác, (itt még csak Balog Mihály) a banda feje. Lakatos Balog János, Lakatos Lajos, Lakatos Sztójka Bajka, Kolompár Balog József, Lakatos Sztójka János (Lévárdy Béla báró), Surányi Márton a Bihar veje, Trokár Marcsa, az az Német Vrana, férjezett Bihar Gusztiné, Férje fogasban volt. Lulugyi, Tuta, Jóska és Jutina édesanyja. Bujer, az az Lakatos Mari, férjezett Lakatos

Mátyásné, a férje Lipótváron volt elzárva. Lakatos Róza, Bujer huga, a későbbi dánosi koronatanu (13 éves), Angyal Lakatos Lajos felesége, Lidi Rizsi, az az Bihar Surányi Ignác felesége, Csoroszlva, az az Lakatos Angyél (18—19 éves), Surányi Jucsa, a Tuba felesége, Lakatos Jucsa (22 éves), Lakatos Jancsi (12 éves), Lakatos Józsi (10 éves) Lulugyi fia, Lakatos Jutina (11 éves) Lulugyi fia.

Ez utóbbi három gyerek volt később a dánosi rablógylkosságnak a tanuja.

Rövidesen két lovat loptak és a gyermekeket szekérré rakhatták a cökmökkel. Ez volt az első s'ker, mert megindulhattak. A szekér ment Maklár felé, a cigánybanda felöltött tagjai, ahol átvonultak, mindenütt loptak. De Bihar ráunt az apró dícsőségre, szétesztette a cigányok ügyesbijeit valami nagyobb zsákmány felkutatására.

Lulugyi csak Kunát figyelte szakadatlanul. Éjjelnappal ügyelt rá, hogy nem érinkezik-e a kastélybeliekkel? Azért éhezette, börtönbe juttatta Kunát, hogy hűtlenségen érje és bevádolhassa Sztójka vajdánál. A szalóki kitoloncolás után ördögi ügyességgel fortélyosan kisérte meg Kunát. Az erdőben félrehívta beszélgetni. Amikor kellő távolban voltak, egy tisztáson letelepdedek a fűbe.

— Üli le Kuna! mondok valamit! — kezdte, amikor letelepdedek.

— Pesszélj Lulugyi néni!

— Távozunk a kastélyodtól. Nem is jövünk erre felé a télen sem.

— Ne legyen több baltom az életbel! — felelte egykedvűen Kuna és szinte érezte, hogy ez a kísértés...

— Benézni sem akarsz? ...

— Miért? Nincs nekem ott keresnivalóm...

— Valakivel beszélni... Ugysem ismernek meg!... Hiszen tudod, a grófnő sem ismert meg...

— Nincs kivel! — felelte egykedvűen Kuna!

— Hirt hallani? ... — beszélt Lulugyi... — hát az édes anyádról...

Kuna elgondolkodott. Nem szólt.

— Látni őket.

— Nem! — jelentette ki Kuna határozottan. — hanem egy kis szivességet tehetnél nekem Lulugyi néni!

— Mit kívánsz Kuna? Elkisérlek! Kilesek neked minden utat a kastélyba! ...

— Nem arról van szó, hanem arra kérnék téged, aki eddig is legközelebb voltál hozzám a sok szivességgel, hogy menj be te a családlakásokhoz...

— Én menjek? Hiszen te bucsuzol ottan...

— Elbucsuztam régen. Te hozz hirt a Dobi Jánosól. Csak mutasd fel ezt a bicskát és ő mindent elmond, amit kérdezel. Tudja, hogy az ő fiatal gazdája küldött...

— Csak személyesen járj el Kuna. Ajánlom, hogy jobb lesz, ha személyesen jársz ott... — kísértette Lulugyi.

— Akkor nincs szükségem ottan semmi hirre! — mondotta határozottan Kuna! — Mási nem akarsz még mondani Lulugyi néni? ...

— Akarok! — felelte a vén cigányasszony. — Akarok és azt mondom neked Kuna, hogy érted elmegek a béreshel! ...

— Mindig ilyen jó voltál Lulugyi néni! Hát hallgass rám. Itt van ez a bicska. Jól tedd el, jól rejtésd el, nehogy elvegyék tőled.

— Bíz rád Kuna!

— A béreshel, hiszen ismered!

— De még mennyire. Én loptam el a kis lányát...

— Nem fog a lánya megismerni?! — kérdezte Kuna hirtelen.

— Hát megyek én nappal? ... hogy láthasson? ...

— Este megyek, amikor alszik.

— Ha kint a mezőn keresed fel, csak annyit szólj, hogy Kuna tisztelteti! ...

— Ez a jelszó?

— A »Kuna« a jelszó. Ugy egyeztünk meg. De ha kételkedik, akkor a bicskán kívül megemlítheted az ezüstkupakos pipát is.

(Folytatás következik.)

KÖZGAZDASÁG

Szeptember 28-án tartják meg Szuboticán az első vajdasági mezőgazdasági kongresszust A kongresszust előkészítő bizottság vasárnap Szentán ülést tart

A Szuboticán megtartandó mezőgazdasági kongresszus előkészületi sorányon folynak. Vasárnap a kongresszust előkészítő bizottság tagjai Szomborban értekezletet tartottak. Az értekezletre várják dr. Frangos Ottó földművelésügyi minisztert, a vajdasági mezőgazdasági kongresszus fővédnökét, de a miniszter nem jöhetett el.

A bizottság szombori értekezleten megállapították a kongresszus pontos dátumát. Ezerint a vajdasági mezőgazdasági kongresszust szeptember 28-án tartják meg Szuboticán. Kedvező időjárás esetén valamelyik sportpályán, rossz idő esetén pedig a város háza dísztermében lesz a kongresszus ülése.

A kongresszust előkészítő bizottság legközelebb Szentán tart értekezletet. Ezen az értekezleten kidolgozzák az első mezőgazdasági kongresszus részletes programját. A tervezetet már kidolgozta Szentiványi Dezső, a mezőgazdasági egyesület főtitkára s ezt valószínűleg a bizottság is magáévá teszi.

A vajdasági mezőgazdasági kongresszus elé hivatalos és szakköriekben a legnagyobb érdeklődéssel tekintenek. Remélik, hogy a kongresszuson elhangzott vélemények, kívánások és javaslatok a mezőgazdasági termelés racionalizálásához, a bajok orvoslásához, valamint a mezőgazdák érdekképviseletbe való tömörüléséhez segítenek hozzá.

Az uzsorások kezei közül akarja kiszabadítani az Agrár Bank a földmivészeket

Beogradból jelentik: A jugoszláv gazdasági életnek már régen nem volt olyan nagy eseménye, mint most, amikor a privilegizált Agrárbank megkezdi a működését. A jugoszláv gazdasági élet nagy tökeeres intézményhez jutott, amelynek az lesz a feladata, hogy a földműves osztálynak olcsó hitelekkel álljon a rendelkezésére és ezáltal közvetve a bank közreműködésében, hogy a falu fogyasztása és termelése minél racionálisabban fejlődhesen.

Eddig ingatlanokra kölcsönöket a földműves osztálynak az Állami Jelzálogbank adott. Az Állami Jelzálogbank leginkább építkezésekre adott pénzt, de amellet nyújtott a parasztszátnak is nagyobb hiteleket.

Az Állami Jelzálogbanknak most ez a tevékenysége meg fog szűnni és ezentel a földművesosztályt hitelekkel kizárólagosan az Agrárbank fogja ellátni.

Közismert dolog, hogy Jugoszláviában a földműves osztály nagyon el van adósodva. A földművesek uzsorásoknak vannak kiszolgáltatva és az Agrárbanknak lesz a feladata, hogy a földművesek adósságait konvertálja, az uzsorás hiteleket kifizesse és a földművesek kölcsöneinek kamatteltéteit újra szabályozza.

Az agrárbanknak el kell érnie, hogy a földműveseknek adott kölcsönök kamatai sohasem legyenek

magasabbak 12 százaléknál. Ezt az eredményt csak szisztematikus és nehéz munkával lehet elérni. Az Agrárbanknak minden nagyobb községben lesznek képviselői, akik a kölcsönkéreki vagyoni helyzetét felül fogják vizsgálni és minden olyan kölcsönügyletről, amelyről kiderül, hogy

a törvényesen megállapított kamat határait túllépték, jelentést tesznek és a bank el fog járni a hatóságoknál a büntető eljárás megindításá végett.

Az Agrárbank hétszázmillió dinár alaptőkével rendelkezik, úgyhogy a bank nagyon szép eredményeket ér el ezzel a hatalmas tőkével. Az Agrárbank az ország legerősebb jövőjü pénzügyete és működése az egész jugoszláv hitel életre döntő befolyásu lesz. Nem szabad elfelejteni, hogy az ország egyes részein számos helyen még faekével történik a szántás és az emberek azért nem tudtak rátérni az okszerű mezőgazdasági termelésre, mert nem állott a legcékelyebb tőke sem a rendelkezésükre. Ha most az Agrárbank olcsó hiteleket nyújt gépvásárlásokra, műtrágya beszerzésre, akkor a jugoszláv mezőgazdasági élet hihetetlen nagy arányu modernizálódáson megy majd keresztül.

A bank igazgatósága már az elmúlt héten több ülést tartott, amely alkalommal kiirták a tisztviselő állá-

sekra a pályázatokat. A bank helyisége egyelőre a Földműves Szövetség székházában van és a bank már szeptember hónapban megkezdte a kölcsönök nyújtását. A bank az ország több nagyobb városában fiókokat fog felállítani a kétségtelen, hogy az új bank nagyban hozzá fog járulni az ország gazdasági életének fejlődéséhez és a bank működéséből mindenkinek csak hasznára lesz.

A Jugoszláv Banka szubotocai fiókjának új igazgatója. Néhány nappal ezelőtt foglalta el állását dr. Fuhrmann Dávid, akit a Jugoszláv Banka zagrebi központja a szubotocai fiók végleges igazgatójává nevezett ki. Fuhrmann dr. hosszabb időn át a bank központjában fontos részletek vezetője volt és nagy és körültekintő szaktudását jutalmazta a Jugobank központja azzal, hogy őt nevezte ki a szubotocai fiók igazgatójává. Az új igazgató, aki közgazdasági és pénzügyi téren értékes irodalmi munkásságot is fejt ki, elfoglalta hivatalát és megkezdte az itteni fiók reorganizálását is.

Nyári országos vásárok a Vajdaságban. Sztaribecsejéről jelentik: Az előjárásához beérkezett jelentések szerint az alanti községekben a következő napokon tartják meg a nyári országos vásárt: Melence augusztus 24—25, Sztarakanizsán szeptember 1—én, Alibunár augusztus 25—28, Petrovács augusztus 25, Belimonasztr szeptember 2, Irig augusztus 26, Ruma szeptember 1.

Helyiséget keresnek a Szabadalmazott Agrárbank számára. Beogradból jelentik: A Szabadalmazott Agrárbank új igazgatósági tagjai a keddi nap folyamán megtekintették a földművesszövetkezetek országos szövetségének hivatali helyiségeit, miután szó van arról, hogy ide fogják helyezni a Szabadalmazott Agrárbankot. A Frankopanska ulica 15. szám alatt levő sok nagy szobából álló tágas helyiség megfelelőnek látszik a bank céljaira és az igazgatóság tagok tetszését a legnagyobb mértékben megnyerte. Abban az esetben, ha az Agrárbankot idehelyeznék, a földművesszövetkezetek országos szövetsége a volt szkupstina Milcs Veliki uccai épületében kapna új otthont.

A BÁCSMEGYEI NAPLÓRA
bármelyik raptól kezdve lehet előfizetni a az előfizető részéről a künyvkedvezményekben

Az egész országban csökken a munkanélküliség. Beogradból jelentik: Az országos munkaközvetítő hivatal most tette közzé jelentését az ország egész területéről beérkezett adatok alapján a munkanélküliségről. A statisztika szerint ez év június hó folyamán az ország egész területén 7832 férfi és 2751 női munkanélkülit tartottak nyilván. Ez a szám az előző havi statisztikához képest jelentős javulásra mutat. Június hónapban 4243 férfi és 1130 női munkanélkülről érkezett jelentés az országos munkaközvetítőhöz, 3287 férfi és 1130 nő munkához juttattak. Munkanélküli segély címén 99.440 dinárt, rendkívüli segélyek címén 100.000 dinárt, természetben nyújtott adományokban pedig 498.000 dinárt juttattak a munkanélkülieknek. Június hó folyamán az államvasutak igazgatóságától 10.429 munkanélküli kapott ingyenes utazásra jogosító vasúti jegyet.

A vajdasági cukorrépa-termelők veszik át a esődbejuttott sztarišiváci cukorgyárat. Noviszadról jelentik: Vasárnap augusztus huszonötödikén a sztarišiváci cukorgyár részvényesei, valamint a szerb mezőgazdasági egyesületek, az agrárszövetkezetek és a vajdasági cukorrépa-termelők egyesületének megbízottjai együttes értekezletet tartanak a esődbejuttott sztarišiváci cukorgyár ügyében. A esődbejuttott gyár részvényesei, akiket a gyár esődbejuttatásával jelentékeny veszteségek értek, a gyárat több vajdasági cukorgyárnak ajánlották átvételre, de egyik cukorgyár sem volt hajlandó a sztarišiváci gyárat átvenni. A szerb mezőgazdasági egyesületek — mint ismeretes — nemrégben akciót indítottak, hogy a vajdasági cukorrépa-termelők egyezzenek ki esődből álló cukorgyár részvényeseivel és hitelezőivel és gyárat a vajdasági cukorrépa-termelők egyesülete vegye át. Ebben az ügyben a vasárnap megtartandó értekezleten hoznak végleges döntést.

Novakanizsáról Obilicevóra és Gyálára is átkerült a száj- és körömfajás. Szentáról jelentik: A Novakanizsán fellépett száj- és körömfajást még mindig nem lehetett elfojtani, sőt a haj néhány nappal ezelőtt a Novakanizsa szomszédságában épült Obilicevóra és Gyálára is átkerült. Dr. Mundweil Franjo állategészségügyi főfelügyelő elnöklete alatt Sztarakanizsán a városházán értekezletet tartottak a kerületi hatóságok állatorvosok részvételével és azon a megjelentek beszámoltak az állatállomány egészségügyi helyzetéről. Az elnöklő főinspektor a legszigorúbb óvószabályok lelkiismeretes betartásától reméli a fertőzés megszüntését. A zárt területeken a fertőzött helységek szomszédságában fekvő területeken, de az egész veliki-kikindai járásban, Szentán, Sztarakanizsán és a szentai járásban kitűzött falragaszok és dobszó után vi-

lágosítják fel a lakosságot, hogyan vehetik elejét a vésznek és milyen intézkedéseket kell tenni, ahol fellép a betegség. A haj még aránylag elég jó indulatu, gyors lefolyású. Dr. Mundweil és a kerületi állatorvosok állandóan felülvizsgálják a fertőzött területek hasított patája állatát, minden három nap részletes

írásbeli jelentésben számolnak be a tapasztalatokról. Az addigi jelentések szerint emberre még sehol sem ragadt át a súlyos betegség. Az állategészségügyi hatóságok és az előjáróságok legnagyobb erőfeszítést fejtik ki, hogy a zárt területek is megakadályozzák a fertőzés továbbterjedését.

SPORT

Pancsevó lemondta Odzsaci javára az Ertl-serlegmérkőzést

Odzsaci, Palics és Szombor jutottak tovább a másodosztályú serlegmérkőzésben

Vasárnap kellett volna lejátszani az Ertl-serlegmérkőzést Pancsevó és Odzsaci játékosainak. A mérkőzés azonban elmaradt, mert Pancsevó szombaton este táviratilag lemondott a favorit Odzsaci javára, amely így küzdelem nélkül jutott tovább a középdöntőbe.

Az Ertl-serlegért most már csak három klub küzd. Noviszad — mint ismeretes — lemondott Pancsevó ja-

vára, Palics vasárnap fölényesen megverte Szentát, Pancsevó pedig Odzsaci javára mondott le és így Odzsacin kívül Palics és Szombor maradtak benn a további versenyben. Odzsaci Szomborral játszik elődöntőt és valószínűleg a mérkőzést meg is nyeri. Ebben az esetben a döntő Odzsaci és Palics között fog lejátszódni. A döntőmérkőzés kimenetele teljesen nyilvánvalóan tekinthető.

Csehszlovák, osztrák, magyar és román játékosok vesznek részt a palicsi tenniszversenyen

A palicsi tenniszklub nemzetközi versenyére még egyre érkeznek a nevezések. Legutóbb két nevezés érkezett Csehszlovákiából és pedig Frölichné volt országos bajnok és Schada. Ezeket kívül biztos résztvevői a versenynek Takács és Krepuska Magyarországból, Füllöpné és Dörner Romániából, továbbá két elsőosztályú osztrák játékos, akiknek nevét azonban még nem közölték véglegesen. A versenyrendezés még több külföldi játékos szereplésére is számít, ezekkel azonban még nincs végleges megállapodás a rendező egyesületnek.

A jeles külföldi gárdával elsősorban a rendező egyesület tenniszesei, továbbá zagrebi, beogradai, szubotocai, sztaribecseji, szentai és kulai játékosok vesz-

fel a küzdelmet. Biztos indulók Radovics és Kumanudi, de közülük kilátásba helyezették részvételüket Nedics, Selekitszki, Kaciancsics, továbbá Schüller és a Friedrich-testvérek is, viszont Bokorné és Balás más elfoglaltságuk miatt valószínűleg nem vehetnek részt a versenyen.

A belépődíjakat a következőképpen állapították meg: csütörtökön és pénteken 20—20 dinár, szombaton 40 dinár, vasárnap 50 dinár, az egész versenyre szóló jegy száz dinár, számozott hely egy versenynapra hatvan dinár, egész versenyre százhusz dinár, startjegy ötven dinár.

A verseny, mint jelentettük, csütörtök reggel nyolc órakor kezdődik.

Jugoszlávia második lett a szláv uszóbajnokságban

1. Csehszlovákia 200 ponttal, 2. Jugoszlávia 170, 3. Lengyelország 120 ponttal

Varsóból jelentik: A Lengyelország, Csehszlovákia és Jugoszlávia részvételével rendezett szláv uszóbajnokságok kétnapos versenyi véget értek. A három nemzet legjobb uszói találkozásának általában igen jó eredményeket hozott. A Jugoszláv uszógárda várokozson felül kitűnően szerepelt és a pontversenyben Csehszlovákia mögött a második helyen végzett. A jugoszláv uszók csak alig valamivel maradtak pontversenyben a csehszlovákok mögött, ami határozottan nagy előrehaladásról tanuskodik, miután a szláv nemzetek eddigi uszóbajnokságain a csehszlovákok hatalmas fölényrel győztek és az összpontoknak több mint ötven százalékát szerezték meg.

A verseny részletes eredményei a következők:

Szombaton:

100 méteres hölgy hátúszás: 1. Doplerova (Cs.) 1.34,9. 2. Novakova (L.) 1.38,4 (lengyel rekord); 3. Wohlfart (J.) 1.38,6; 3. Tantermanova (Cs.). 5. Godina (J.). 6. Kajzerova (L.)

400 méteres gyorsúszás: 1. Getrojer (Cs.) 5.30,8; 2. Pacovski (Cs.) 5.35; 3. Bohemszki (L.) 5.36; 4. Szenjanovics (J.) 5.39; 5. Bulat (J.); 6. Kot (L.).

100 méteres hátúszás: 1. Hajling (Cs.) 1.22,1; 2. Marcseta (J.) 1.22,1; 3. Grbics (J.) 1.24,2; 4. Karlcsék (L.); 5. Kontek (Cs.); 6. Tritko (L.).

400 m. hölgyúszás: 1. Roje (J.) 6 p. 38,4 mp., 2. Friedlender-Havel (Cs.) 7 p. 04 mp., 3. Godina (J.) 7 p. 12,8 mp., 4. Szvitak (Cs.) 5. Kajzek (L.), 6. Tratoeva (L.).

Toronyugrás: 1. Grile (J.) 93,5 pont, 2. Kordehics (J.).

Jugoszlávia—Lengyelország vízpolómérkőzés 5:0 (3:0).

Vasárnap:

1500 m. gyorsúszás: 1. Pecovski (Cs.) 23 p. 2. Kot (L.) 23 p. 20 mp. (lengyel rekord), 3. Bulat (J.) 23 p. 24 mp., 4. Vodenski (L.), 5. Roje (J.) a jugoszláv uszók ellen a számban váratlanul gyengén szerepeltek.

100 m. hölgygyorsúszás: 1. Roje (J.) 1 p. 22,1 mp.,

2. Veszerova (Cs.) 1 p. 26,2 mp., 3. Szvitva (Cs.), 4. Zsupanova (J.).

100 m. gyorsúszás: 1. Steiner (Cs.) 1.35,2 (csehszlovák rekord), 2. Szenjanovics (J.) 1.59, 3. Sverle (Cs.), 4. Marovics (J.).

200 m. hölgy mellúszás: 1. Hamzova (Cs.) 3.31,2, 2. Neszadalova (Cs.), 3. Wohlfart (J.), 4. Kajzer (Cs.).

200 m. mellúszás: 1. Vodicska (Cs.) 3.75, 2. Fabris (J.) 3. Birmisa (J.) 4. Jirkovski (L.).

4×100 m. hölgy gyorsúszás: 1. Csehszlovákia 5.57,5, 2. Jugoszlávia 5.59, 3. Lengyelország 6.37.

4×200 m. gyorsúszás: 1. Jugoszlávia 10.40,8, 2. Lengyelország, Csehszlovákia diszkvalifikálva.

Hölgyúszás: 1. Snackova (L.), 2. Pretnár (J.), 3. Wohlfart (J.).

Hölgyugrás deszkáról: 1. Meklova (Cs.), 2. Schlesinger (L.), 3. Kongrajer (Cs.), 4. Snackova (L.), 5. Wohlfart (J.).

Férfiúszás: 1. Balas (Cs.), 2. Nesvedba (Cs.), 3. Kordehics (J.), 4. Mere (L.).

Vízpoló:

Csehszlovákia—Lengyelország 8:0 (4:0)
Jugoszlávia—Csehszlovákia 2:2 (2:0)

Vízpolóban jobb gólaránnyal Csehszlovákia lett az első, Jugoszlávia második és Lengyelország harmadik.

A három ország uszói közül Csehszlovákia 11 első, 6 második és 3 harmadik, Jugoszlávia 4 első, 6 második és 9 harmadik, Lengyelország pedig 1 első, 3 második és 3 harmadik helyet szerzett. A pontversenyben 1. Csehszlovákia 200, 2. Jugoszlávia 170 és Lengyelország 120 ponttal.

BEODRA

Dragutinovói Szokó—Hajduk 4:3 (2:2)

BÁCS

Omladina FC—Olimpia (Ilok) 6:2 (3:2)

SZTARIBECSEJ

Jadran—Csurugi Zanattija 5:0 (0:0)

Ez a cipő mért nem ragyog?
Ilyesmit én mégsem hagyok!

Ezentul okosabb leszek:
Ezentul PYRAM-ot veszek!

TÁRCA

Egy kritikus albumából

Írta: Baedeker

Csak aki teljesen boldog, tarthatja jóknak az embertársait...

Emerson, amint az alábbiakból következtethető, egyike volt ezeknek a boldogoknak.

Mikor a hazájából (Boston-ból) Európába érkezett s Londonban a kiválóbb angol írókkal megismerkedett, azt a különös és egyenesen meglepetésszerű hangzó kijelentést tette, hogy nagybritanniai kollégái különbek az írásaiknál. Ő volt talán az egyetlen mindmáig, aki az írókat — ha nem voltak nagyon is jelentéktelenek, amely esetben természetesen alig is tekinthetők íróknak — föbbre taksálta a műveiknél. Minden más olvasónak azok bizony alatta maradnak a könyveiknek. Nem, mintha a szerzők okvetlenül rossz individuumok s a műveik meg csupa műalkotások volnának, hanem azért, mert még a középszerű irodalmi termékek is fölötte szoktak állani néhány centigráddal annak az urnak vagy hölgynek a szellemi niveljén, akinek a műhelyéből kikerültek.

Mert hiszen az író, ha még oly léha, némi súlyt vet a közvéleményre, s ha nem is álmodik irodalomtörténeti biboroskalapról, nyilvános helyen szavalló szoborról és egyéb halhatatlanságról, mégis az a törekvése, hogy a könyve növelje a híret-tektélyét és megnyerje részére az olvasók rokonszenvét. A *Schmierer* épp úgy vágyakozik erre az eredményre mint a művész. Wallace nem kevésbé mint Galsworthy. A tehetségére büszke poeta és a pénzszináló könyvgyáros egyaránt azt óhajtja műveibe az egyéniségből belevinni, ami a legjobb, legnemesebb s a legelmésőbb benne, úgy hogy az ily becsvágygal készült könyvek — hacsak azt egy háromszáz lapon végighuzódó és szünni nem akaró alaki hiba meg nem akadályozza —

főftétlenül jobbnak kell lenni mint amilyen az, aki megírta. A nagy-alkotó a maga eredeti világnézetének nagy társadalmi elméletének akarja mentül szellemsébb közvetítését nyújtani, a detektivregények fabrikánsa pedig a saját-külön ügyes trükkjét alkalmazni.

Ha ezzel a kétségbevonhatatlansággal szemben mégis azt állítják valamely íróról, hogy különb a könyveinél, akkor ez az ítélet egyszerű lebunkozása a kérdéses könyveknek, anélkül, hogy az egyszerű mind dicséretet jelentene a szerzőjük részére. Mert mit mást jelent az ily megállapítás, mint azt, hogy amit produkált e jó ur, olyan hitványság, amelynél a szerzője is értékesebb?

Az írók — valamint a többi művészek is —, hát nemes eszmék szóvivői és sokszor oly könyveket írnak, amelyek alkalmasak arra, hogy javítsák a közönség erkölcsét (de nem javítják, mert azok javíthatatlanok), rendesen semmivel se jobb, jellemesebb és morálisabb lények mint azok, akik bizalommal vagy undorral olvassák őket. Ellenkezőleg: a valószínűség amellet szől, hogy különb erényeik, de feltűnőbb fogatkozásaik is vannak mint az átlagpublikumnak. Épp a genialis írók azok, akik mint emberek, ritkán felelnek meg azoknak az erkölcsi tanoknak, amelyeket a papok a szószékről, ők pedig a könyveikben hirdetnek. A fantáziájuk mindig csapongóbb s a szenvedélyeik rendesen fékezhetetlenebbek mint a tucatekberékéi és a nyájas olvasókéi. Talán csak a műkedvelőírók és a litterary gentleman-ek (és gentlewoman-ek) azok, akik nem szertelenebbek ama keveseknél, akik olvassák s ama sokaknál, akik nem olvassák őket. De hát ezek a passzióból-írók meg annyira hiuk, hogy a hiuságuk fölér egy pár olyan rossz és esetleg amorális tulajdonsággal, amelyek sokszor a művész-írók érdekét jellemét homályosítják el.

Ez persze nem akarja azt jelenteni, hogy nincsenek lángelkű írók, akik egyszerűs mind szepőlten jellemű és jólelkű férfiak, sem azt, hogy nincsenek műkedvelő — sőt kontárirók, akik még az elvetélt írásaiknál is gyöngébb egyéniségek. Egyik-másik szeniről tudjuk, hogy szenttéavattatásra is rászolgált, s viszont van nem egy kontárskríbler, aki nemcsak a rossz verseiért vagy a lapos prózájéért érdemel hu-

szonót... És Emerson bizonyára nem sértő szándékkal tette a maga feltűnő és kissé kétségesen »hízelgő« kijelentését. Ralph Waldo Emerson inkább volt bölcsész mint kritikus, amely két kvalitás nem jár mindig együtt. És aztán ő — az igazán jeles író — véletlenül épp az említett kivételekhez tartozott, s bár állandóan a kortársai hibáival foglalatalkodott, maga e hibák legfőbbjével szemben immunis maradt. Persze ő se lehetett olyan jó ember mint aminő kitűnő író volt. Ennyire ő se erőltette meg magát, — helyesebben: ennyire önála se erőltette meg magát a Természet. De igen-nagyon tudta szeretni az embertársait, akiket — csak filozófus tud ennyire naiv lenni! — saját magáról, aki jóindulatu férfiú volt, ítélte meg, s így történt, hogy kitűnő embereknek tartotta a jeles angol írókat, még jobbaknak a nagyértékű írásaiknál. Őt ez az ítélet előnyösen jellemzi, mert arról tesz tanubizonyosságot, hogy mindenütt jót keres és talál, s hogy javíthatatlanul optimista és elronthatatlanul boldog természet, — de azokra nézve, akikről az ítélete szól, az, nem tehetek róla, mégis csak egy fajtája a szegénységi bizonyítványának.

Még ha a képzelhető legjobb emberről mondják is, hogy jobb a könyveinél, az végeredményben nem jelent egyebet mint azt, hogy amit írt, vajmi keveset ér. S az írók bizony — akár rossz emberek, akár jók — elég hiuk ahhoz, hogy a könyveiket jobbaknak tartásák a nagyrabcsúllt szerzőiknél, akikről természetesen szintén nincsenek a legrosszabb vélemények. Rátartóbbak a műveikre mint a privátégyéniségiükre, s »köszönik szépen«, ha azazal dicsérik őket: *Gute Leute*. Mivelhogy Heine tréfája szerint ez az elismerés azt is jelenti: *Schlechte Musikanten*.

Ez a felfogás nem is egészen új, s ebben az esetben a nagy német lírikus nem volt olyan eredeti, aminő a pajkos muzsája egyébként szokott lenni. Egy rég elfeledett (de azért néha idézett) német költő: Michael Richey egy versében már a 18. században szembeállította a két fogalmat: *Ein guter Mann und schlechter Dichter*. Melyik költő és író nem szeretné jobban, ha őt tartanák rosszznak és az írásait jóknak?

*

Nagy képes árjegyzékem

100 oldal terjedelemben, több mint 400 képpel, rendkívül nagy választékban tartalmazza a legmodernebb vadász- és védőfegyvereket, vadász- és sportfelszerelést, valamint halászati cikkeket,

MOST JELENT MEG!

Szétküldés 10 dinár ellenében, amely összeget az első, lezártabb 100 dinárt meghaladó rendelésnél visszatérítem!

ZAGREB S. KOČONDA BEOGRAD
Hica 40 Alapítva 1877 Balkanska 8

Prima

poroszszenenet

Osztrau- és Hindenburg-
koksztot

bányaárakon ajánl az

Általános Hitelbank Rt.

szénosztálya

Szobotica — Telefon 51

A tüdőbetegségek gyógyíthatók!

Tüdőtuberkulózis, szédülés,
köhögés, száraz köhögés,
slejmos köhögés, éjszakai iz-
zadás, bronchialkatarrus, gé-
gefőhurut, elsiejmosodás,
vérömlés, aggdó érzések,
aszimás köhécselés, oldal-
nyílalás, stb.

gyógyítható!

Sok ezren meggyógyultak már!

Kérje azonnal

„AZ ÚJ TÁPLÁLKOZÁSI MŰVÉSZET“

című könyvem, amely már sok beteg életét mentette meg. Ez a táplálkozási mód az eddigi ételmód mellett alkalmazható és a betegség gyors lezárását teszi lehetővé. A test súlygyarapodik és a fokozatos elmeszesedés a betegséget megállítja. Az orvosi tudomány legkiválóbbjai igazolják rendszerem kiválósságát és az előszeretettel alkalmazzák. Minél hamarabb kezd ezen a módon táplálkozni, annál jobb.

TELJESEN INGYEN kapja könyvem, amelyből sok hasznos tudnivalóval gyarapodhat. Akik tehát fájdalmak kínoznak és aki bajától alaposan és veszélytelenül akar megszabadulni, az írjon még ma!

Ismételtlen hangoztatom, hogy a könyvet teljesen költségmentesen, minden kötelezettség nélkül kapja, az Ön orvosa is hozzájárul!

táplálkozásának átalakításához

amelyet a világ legnevesebb tanárai is alkalmazni szoktak. Az Ön érdeke tehát, hogy Ön azonnal írjon a könyvét, amelyet képviselőmetnél azonnal megkaphat!

Gyarapíthatja tudását és erősítse meg egészségét egy tapasztalt orvos könyvéből. Ez a könyv felelősséget és vigaszt hoz minden betegnek, akik ma még a tüdőbetegségek nagy táborához tartoznak.

GEORG FULGNER, Berlin-Neukölln,
Ringbahnstrasse 24. - Abt. 628

Olcsó áron készít mindennemű nyomtatványt a

Minerva nyomda r. t.

Izléses elkészítés.

A legmodernebb kivitel.

MISS VILÁGSZÉPE

DEBRECZENI JÓZSEF ÉS LASZLÓ FERENC REGÉNYE

17

Copyright by Bács megyei Napló
1929

(A szerelem órája — Utazás a szépségversenyre.)

A rózsaszín lámpaernyő alatt ült és a rózsás pir még szebbé tette az arcát. Maga a fiatalság és a szépség volt és maga sem tudta volna megmondani, hogy a színes lámpa, vagy az önmaga belső izzása festette-e a szokottnál egy árnyalattal rózsásabbra az arcát.

Dezsőt szinte mámorossá tették a szavai. Ahitattal nézte a leányt és ha nem idegenkedett volna ösztönösen a patetikus jelenetektől, akkor most legszívesebben a lábai elé borult volna. Így azonban csak közelebb húzódott Margithoz és hálásan megcsókolta a kezét. A válluk egészen összeért és érezték egymás testének melegét.

Margit most valami csodára várt. Ott érezte a mezitelen karja fölött a fű forró arcát és valami ellenállhatatlan vágyat érzett, hogy ez az érdes, márkáns profilu férfiarc hozzásimuljon az ő égő sima arcához. A Szabó délelőtti csókja rémlett fel egy pillanatra és érezni szeretne volna milyen az, mikor Dezső csókolja meg... Annyiszor gondolt már arra, milyen jó volna Dezsővel egy hosszú csókban összeforrni. De a csoda most sem következhet volna be, Dezső ott ült mellette, némán, szerelmesen és csak a kezét csókolta forrón, hosszasan.

Egy pillanatra valami bosszankodásfélét érzett Margit, de aztán gyöngéden, melegen végigsimította a fű göndör haját. Valami különös kéj volt érezni a bársnyos haj csiklántását a tenyerén és a simogató kéz lassanként belemarkolt ebbe a hajba és felemelte Dezső lehajtott fejét, úgy hogy az szembekerült az övével. Egy pillanattal vágyakozva egymásba mélyedt a tekintetük és a két arc lassan közeledett egymáshoz. Amikor már csaknem összeértek, Margit lehunyta a szemét és borzongó vágyakozással közeledett Dezső szájához. A következő percben már vadul és forrón egymáshoz tapadtak egy soha végetérni nem akaró csókban. A lány úgy odaadta magát ennek a csóknak, hiánytalanul, maradék nélkül, ahogy csak az első igazi csókját csókoltatja egy tizenkilenc éves lány.

Dezsőt a menyországba röpitette az a csók, amelyet Margit adott neki soha el nem felejthető örök ajándéknak. És az első hosszú csók nyomán fellángolt a férfiben a vér. Most már vadul és követelően ő kereste újból a lány izes száját és szinte marcangolta a csókjaival. Margit boldogan tűrte és a fojtott lázas éjszakák most mind szézsufolódtak ebben a néhány mámoros pillanatban, az annyiszor visszaparancsolt vágyak most itt tomboltak követelően... A lány mozdulatlanul hevert a kerevet sarkában és Dezső föléje hajolva, a mámor extázisában csókolt a forró arcát, a vörös száját, a ruhából kihámozott kis kerek mellét.

A másik szobában ebben a percben az öreg Wágnerné köhögni kezdett. Erőt vett rajta az asztmatikus köhögés, amely különösen éjszakánként kirozta. A mámoros önmegfeledkezés ebben a másodpercben végetért. Mintha titokzatos kezek megszüntették volna a varázst. A következő percben Margit már felszökött. Ljedten rendezte magán a ruhát és remegő kézzel igazította helyre hajfürtjeit. Nem nézett a fű szemébe, a mikor halkan suttogta:

— Nem is tudom mi történt velem... Ezt nem szabad többé, Dezső.

Fehér Dezső szédedülten támolygott. Nem tudott mást mondani ennél az egyetlen banális szónál:

— Drága...

Margit már egész józanul és nyugodtan mondotta:

— Most szépen hazamegy Dezső, lefekszik és rólam fog álmodni...

Dezső engedelmessékedett. Bizonytalan léptekkel botorkált az ajtó felé, mint a részeg. Margit az ajtóban visszatartotta és most már egyszerűen, magától értetődően megégszer megcsókolta. Ez a csók azonban már más volt, mint az előbbi. Józan csók volt, utavaló és kárpótlásféle, majdnem alamizsna.

IX.

Rózsai a kopottas koffer előtt görnyedt, a mely tisztesszerű volt ugyan, de azért nagyszerűen megfelelt a célnak. A viharvert bőröndön egy abbaziai hotel címkéje emlékeztetett a kövérkés állatorvosné férjhezmenetelének boldog idejére, a kéthetes polgári nászútra a Quarnero mellett, a Lidó felejtethetetlen narancsfáira, a kék Andriára és a drága, olajos olasz kosztra, amellyel annyi év után még mindig fájt az állatorvos igényes és érzékeny gyomra. A kofferben három egyszerű ruha volt, kettő Margité, egy szolid sötét színű tisztességes ujjú selyem ruha pedig Rozsié.

Nem hoztak több toalettet magukkal, részben mert nem volt, részben pedig mert Wágnerné az elutazás lázas napjaiban csinos összeget csuszatott Margit kezébe, évek óta megspórolt pénzecskéjének nagy részét.

— Csináltass magadnak egy toalettet lányom. Valami jobb szalonban — sugta Wagner mama és közben féltékeny tekintetű a bolt ajtó felé, amely mögött az öreg Wagner abban a pillanatban kapaszkodott fel köszvényes lábaival a negyedik stélzóra egy kis üveg kékitőért.

Margit azért elhozta fehérselyem báli ruháját amelyben évről-évre megszokott jelenni a helyi sortklub szezonzáró mulatságán és amelyen minden szezonban a legfantasztikusabb invitásokat eszközölte. Margit báli ruhájának multja volt, mint egy kokottnak. Ez a ruha volt már kék, fehér és sárgaszínű, volt csipkézett és sima, volt dekoltált és kevésbé dekoltált, de mindig minden alakban kivívta a hálón résztvevő divatszakértő mamák egyhangú elismerését.

A hotelszobára ráterítette aranyos pókhálóját a nap. Dél tájban lehetett. Rózsai éppen végzett a ruhák kicsomagolásával, Margit pedig, a ki az asztalnál ült és irt, letette a ceruzát.

— Éhes vagyok — szólalt meg az állatorvosné. — És fáradt.

— Persze nyolc óra vonaton, három átszállással nem csekélység. Mi?

— Igazán nem fontos. Ma korán fekszünk és holnapra olyan frissek leszünk mindketten, hogy csak.

— Látod én nem is mondhatnám, hogy tulajdonosan fáradt lennék — mosolygott Margit — sétálnék is egyet.

Rózsai hozzáfogott az átöltözökhöz.

— A sétát hagyjuk holnapra. Jó? Ellenben te is öltözhetsz már.

— Hát hova megyünk?

— Ebédelni kicsikém, ebédelni. Olyan éhes vagyok, mint egy farkas. Mióta eljöttünk hazulról, nem volt egy meleg kanál a gyomromban.

Mindketten nevettek. Rózsai ellágyult az otthon emlegetésénél, Margit pedig megjegyezte: — Éppen haza írtam. Irhatsz hozzá.

Az asszony kezébe vette a ceruzát és amugy félig felöltözött rákönyökölt az asztalra. Sebteben néhány kusza gömbölyű betűt vetett a narancsszínű vászonpapírra, Margit levélpapírjára, amit a lány még otthonról hozott magával. Rózsai gömbölyűded jóllakott betűi élénk ellentétben álltak Margit ideges szálas hieroglifáival:

»Drága jó szüleink! Hála Istennek szerencsésen megérkeztünk. Fáradtak vagyunk a hosszú utazástól. Margit nagyon édes. A szálloda nem lesz tuldrága, ne nyugtalankodjatok. Ismerősünk még nincs, holnap felkeressük Malvin nénit. Milliós csókkal szerető lányotok Rózsai. U. i. Antira nagyon vigyázzatok, neki külön írtam. A tökök mindig tejfől nélkül eszi, töltött-paprikát ki nem állhatja. Pistikémet milliószor csókolom. Vigyázzatok rá. Rózsai II-ik utóirat. Ja igaz. A szekrénykulcsok a vitrinben vannak az abbaziai vázában.«

— Na most gyerünk ebédelni — határozta el Rózsai és becsukta a koffert. — Délután aztán majd körülnézünk.

Hosszas válogatás után megállapodtak egy szerény, de tisztának ígérkező resztoránnál. Ebéd után felmentek a szobába és Rózsai lefeküdt.

(Folytatása következik.)

NYILT-TÉR

SRPSKA PRAVOSLAVNA CRKVENA OPŠTINA
U NOVOM SADU.

Broj. 336 iz 1929

Oglas dražbe

Srpska pravoslavna crkvena opština novosadska izdavaće putem javne dražbe u svojoj novoj kući u Sr. Karlovcima 2 stana, više lokala, restauraciju i kavanu sa hotelskim sobama i svečanu dvoranu na 1—6 godina od 1—og oktobra t. g. pod zakup.

Dražba će se održati na licu mesta u Sr. Karlovcima u subotu 31. avgusta t. g. u 9 časova pretpodne.

Dražbovatelji za stanove i lokale polažu vadijum od 1000.— Din. a za hotel 5000.— Din. u gotovom ili odgovarajućim vrednosnim papirima, koji će vadijum po obavljenoj dražbi nadopuniti na tromesečni iznos kirije što ostaje kao kaucija.

Blíža izveštaja mogu se dobiti u pisarnici srp. prav. crkv. opštine novosadske za vreme zvaničnih časova.

Iz sednice crkvenog odbora srp. prav. crkv. opštine novosadske, držane 14/1. avgusta 1929. godine. 9345 PREDSEDNİSTVO.

Házartási iskola és konviktus Zemunban

A zemuni Szent Ferencrendi iskolai nővérek a közoktatásügyi miniszter engedélyével, tavaly Zemunban saját házukban háztartási iskolát nyitottak, amelyben a tanítás 1929 szeptember 1-től 1930. június 28-ig fog tartani. Az iskolában a növendékek elméleti és gyakorlati oktatásban részesülnek a háztartás minden ágában.

A háztartási iskolába beiratkozhatnak a beogradi és zemuni állami iskolák leány növendékei, akik a legjobb nevelésben fognak részesülni. Az intézet különös gondot fog arra fordítani, hogy a növendékek az iskolákban minél jobb eredményt érhesenek el.

Felvilágosítást nyújt:

A zemuni Szent Ferencrend iskolai nővéreinek intézete.

(Školske sestre III. r. sv. Franje, Zemun.)

9145

Elađó kedvező áron:

Két gőzkazán, 80. lóerős normális és 120. lóerős maximális megerheléssel, 10 atm. nyomással, a londoni átjárójára 3000 mm., Maschinenbau-Anstalt H. boldt, Kalk bei Köln gyártmány.

Három vízcsöves kazán, 100 négyzetméter tüzfűléttel, 10 atm. nyomással, feleti gyártmány.

Két ül. még nem használt öttonnás, 45 HP Gräf & Stift teherautó, gummit nélkül.

Két használt, ugyanolyan gyártmányu, hordképességű és erőségű teherautó gummikkal.

Három komplett géptéglasító, Steinbrück, Graz gyártmány.

Részletes felvilágosítással szolgál:

CIGLANA UDEONİCKE ZADRUGE A.D.

BEOGRAD, Knež Miletina ulica 86. — Telefon 19.30

Szesz-szakmabeli manipulánst

kizárólag nőtlen, fiatal, ügyes szakembert, aki a horvát és német nyelven tökéletes, nagy gyakorlattal a pálinka, likőr és desszert borszakmában, aki a palackadusztilást izlésesen vezetni tudja, a vevőkkel érintkezni és látni tud, jó szervező erő

keresek

sušaki üzletembe. Csak feltétlenül becsületes, szorgalmas szakérők küldjék fényképes, az eddigi működést és fizetési igényeiket tartalmazó, német- vagy horvát nyelvű ajánlatukat «DAUERPOSTEN» jellegre a kiadóba. 9298

LÁTOGASSAMEG

A LEIPZIGI ŐSZI

MINTAVÁSÁRT

a világ legnagyobb vásárját

Mintavásár

Technikai vásár

Építészeti vásár

Tart augusztus 25—31-ig

Mindenmő felvilágosítással szolgálunk: Kovács Dezső

a Moser & Wertheim cégnél, Novi Sad, Mileticeva ul. 36. Zvanični biro

Lajpczakog Sajmsa sa Balkan, Beograd, Knez Mihajlova

8212 ul. 33. — Leipziger Messeamt Leipzig

Molnár & Moser-
féle világhírű**Eau de Cologne-**Russe
Chipre
L'origanminden gyógytárban, drogériában és illatszertárban
kapható. Főlerakat: **Herezi-drogéria, Subotica****Tenyészállatvásár
Kaposvárott**

F. évi augusztus 24—27. között Tenyészállat-
vásárt és szeptember 2-ig Mezőgazdasági kiállítás
tartatik Kaposvárott. A kiállításon a legelsőren-
dű tenyészetek vesznek részt és a kiállított törzs
könyvezett fajállatok, nemesített vetőmagvak és
gazdasági gépek olcsón beszerezhetők.

A kiállítási igazolványok alapján a határ au-
gusztus 20. és szeptember 2. között vízum nélkül
léphető át és a magyar vasutakon féláru kedvez-
mény van. Igazolványok á 30 D. árban kaphatók a
felkért SHS gazdasági egyesületeknél és kereske-
delmi testületeknél, nemkülönben a zágربی magyar
konzulátusnál és a beogradi m. kir. Kereskedelmi
Képviselő Utazási Osztályánál (Jaksićeva ul. 2),
ahol a vásárra vonatkozó minden felvilágosítás díj-
talanul szerezhető be.

**Könnyítések a magyar
vizumok beszerzésénél**

A Budapestre való utazás céljából nem szüksé-
ges a beogradi vagy zágربی m. kir. utlevélhivata-
loknál előzetesen vízumot szerezni, mert az utas-
ok magyar vízum nélkül is átléphetik a magyar
határt, mely esetben Budapesten kaphatnak hatvan
nap tartózkodásra jogosító vízumot. Ez az újítás
lényeges idő- és költségmegtakarítást jelent, főleg
azoknak, akiknek üzleti vagy magánügyekben
gyakran és sürgősen kell átlépni a magyar határt.
A vízum nélküli utazáshoz a beogradi Magyar Kirá-
lyi Kereskedelmi Képviselő Utazási Osztálya hiva-
talos bélyegzővel ellátott igazolvány szükséges,
mely ugy a beogradi m. kir. kereskedelmi képvise-
letnél (Beograd, Palata Akademia, Jaksićeva ul. 2),
mint pedig a felkért SHS vidéki kereskedelmi testü-
leteknél, pénzügyintézeteknél és utazási irodáknál sze-
mélyenként 35 dinár árban kapható. Az igazolvány
alapján a vízum Budapesten 50%-os kedvezmény-
nyel adatik ki és az igazolványok birtokosai ré-
szére a Duná Szövetségi Utazási Vállalat a buda-
pesti szállodákban, éttermekben, gyógyfürdőkben és
gyógykezelőket szolgáló vasuti utazásoknál jelentékeny
árengedményeket is biztosít. Az igazolványok
alapján egyébként a szabályszerű magyar vízum a
beogradi m. kir. utlevélhivatalnál illetve a beogradi
m. kir. Kereskedelmi Képviselő Utazási Osztályá-
nál (Beograd, Palata Akademia, Jaksićeva ul. 2.)
50% engedménnyel előzetesen is beszerezhető.

A fenti vízumkedvezmények az esetre érvé-
nyesíthetők, ha az utazás a beutazás és kiutazás
napjait is beleszámítva, összesen legalább 3 napot
tölt Magyarországon. Minden megkezdett nap egész-
nek számít. Azok az utasok, akik 3 napnál keve-
sebb ideig tartózkodnak Magyarországon, a határon
való kilépésnél a fél vízumdíjat utánfizetik.

Budapesti uricsalád

elvállalja az iskolaévre 2—3 feltétlen
jobb családból való urleányt teljes
ellátásra

Az ellátási díj lakással, kosztal, für-
dővel, fűtéssel és világítással együtt havi
170 pengő

Székely Alfrédné

Budapest, V., Kálmán uca 22. III/5

Északamerikába: Canadába, Délameri-
kába: Argentiniába, Braziliába stb.
utazni szándékozóknak**ingyenes felvilágosítást nyújt a
FRANCUSZKA LINIJA**Zagreb Beograd Sombor
Vel-Bečkerek, Obala Princeza Jelena 3

A legdivatosabb

ridikülökvalamint jóminőségű **bőrúndok** olcsón**Schlagernél,** készültönél kapható
Subotica, Aleksandrova ul. 1**KINTORNA**

Az asszony felébreszti mélyen alvó férjét
— Ébredj már fiam, itt az ideje, hogy bevedd az
altatószert.

*

Az elnök megkérdi a vádlottól:
— Vádlott, maga feltörte a pénzeszekrényt, mon-
dja el, hogy csinálta ezt?
— Elmondhatom, de nincs semmi értelme elnök
ur. Ugysó tudná utánam csinálni.

*

A vidéki nagynéni ezzel a kérdéssel fordul new-
yorki hugához:

— Mondd csak, hugocskám, mi ez a borzasztó
nagy épület?

— Ez egy felhőkarcoló, kedves néni.
— Ejnye, be szeretném látni, mikor éppen munká-
ban van.

*

Egy szovjet vicc.

Egy szovjetbizviselő megnyugtatta a munkáso-
kat, akik panaszkodnak a szegényes ruházatközlési le-
hetőségek miatt:

— Gondoljatok csak a délamerikai indiánokra, —
mondja a szovjetbizviselő — azoknak még kevesebb
ruhájuk van.

— Ott biztosan már régebben van szovjeturalom!
— jegyzi meg szárazon az egyik munkás.

*

A szerelmes fiu így suttog a lány fülébe:
— Figyeld, óh figyeld az éjszakának ezt a fen-
sleges csendjét, kedvesem.
— Érdekes: én nem hallok semmit.

*

Imádkó (álmagyon): Szeretnék csillag lenni az ön
mennyboltján.

Imádkó (fagyosan): Én jobb szeretném, ha üstö-
kös lenne.

— Miért?
— Mert akkor csak minden ötven évben egyszer
jelentkeznék.

*

Egy férjtől megkérdi:
— Nagyon komornak látszol, mi a baj?
— Elutasítottam egy szegény asszony kérelmét
kölesön iránt. Egész éjjel fülemben csengett a hangja.
Aludni sem tudtam.
— Nagyszerű szíved van. Ki volt az a szegény
asszony?
— A feleségem.

*

Két bakfis beszélget:
— És nem kiáltottál segítségért, mikor megcsó-
kolt?
— Ah, dehogynem! Nem volt neki segítségre szüksége

Kozmetikai szalonTulajdonos: **Dr. VÉCSEI JENONÉ**Különleges arc- és bőrápolás, az összes
arc- és szépséghibák gyógyítása villany és
kvarcágykezelés, paraffin terapiaSzeplők legújabb módszer szerint teljesen
fájdalmatlan eltüntetése villannyal, hám-
lasztás, kenőcsök alkalmazása nélkül.

Subotica, Ciril i Metod trg 5. Tel. 539

Képviselőketkeresünk magas jutalékkal, elsőrendű
billenőmérlegek eladására

Saját autóval rendelkező urak előnyben.

Az ajánlatok „Hohe Provision 484-1“ jellegre az
INTERREKLAM D. D., ZAGREB,
Marovska ulica 28. címre küldendők**MINDENNAP
MEGKAPJA**a kiválóan szerkesztett, jól értesült, tárgyilagos,
friss, megbízható**BÁCSMEGYEI
NAPLÓ**

és ezenkívül

HAVONKINT KÉTSZER MEGKAPJAa legkiválóbb élő regényírók, költők, humoris-
ták, újságírók érdekesnél érdekesebb cikkeit,
regényeit tartalmazó**LANTOS MAGAZINT**

ha résztvesz az alábbi kombinált előfizetésben: A

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

és a

LANTOS MAGAZIN

előfizetési ára:

egy évre összesen 800 dinár

fél évre összesen 400 dinár

Előfizetéseket elfogad a Bácsmegyei Napló ki-
adóhivatala, Szubotica, Postafiók 43. Az előfi-
zetési összeg átutalására postatakarépenzári
befizetési lapot küldünk

5674

A vajdaságlak kedvelt találkozóhelye
BUDAPESTEN a**KÖZPONTI SZÁLLODA****VII, Baross-tér 23**

a Keleti pályaudvarnál

Teljesen újonnan berendezett
kényelmes családi ház.

Központi fűtés, hideg-meleg víz.

Mérsékelt polgári árak.

A Bácsmegyei Naplóra való hivatkozással

20% engedményt kap

Testvérvállalat

OSTENDE KÁVÉHAZTulajdonos: **GROSZ ÖDÖN****WEITZENFELD
i DRUG SUBOTICA**

INTERURBAN TELEFON 192.

Komló-, gabonás-, lisztes-
zsákok

vizmentes ponyvák

Kerti és tűzoltó tömlők,
mindennemű zsinagáruk
olcsó beszerzési forrása.

Kérjen árajánlatot!

**OLCSÓBB MINT MINDEN MÁS
ÉLVEZETI CIKK ÉS MÉGIS
ÖRÖKKÉ TARTÓ ÉRTÉK**

A RIVÁLASZTOTTAK

**REGÉNYSOROZATÁNAK
MINDEN KÖTETE**

AZ ÚJ SOROZAT JULIUS ELEJÉN INDUL!

1. MAUROIS: Két asszony között
2. MARY BORDEN: Flamingo
3. FELIX SALTEN: Bambi
4. ILJA EHRENBURG: Moszkvai sikátor
- 5-6. ARNOLD ZWEIG: Grisa örmester (két kötet)
7. SUZANNE NORMAND: Nők a gályán
8. H. G. WELLS: Az igazi király
9. PONTOPPIDAN: Thora van Deken
10. KESSEL: A repülőtiszt
- 11-12. SINCLAIR LEWIS: Sam Dodsworth Európában
13. PIRANDELLO: Mattia Pascal kettős élete
14. BARRY PAIN: Férfikor
15. AJÁNDÉKKÖTET (Kiváló értékű magyar regény, melynek bolti ára legalább 50 Din. Az ajándékregényt mindenki maga választja ki 5 felajánlott mű közül.)

TARTALOM:

A legkiválóbb külföldi írók legújabb regényei.

KIALLÍTÁS:

Elsőrangú papír, éles nyomás, pompás angol vászonkötés.

ÁR:

A legolcsóbb könyvek. Fele annyiba sem kerülnek, mint a külföldi kiadások. Bolti ár fűzve 30 dinár, kötve 40 dinár.

KEDVEZMÉNYEK:

(azoknak, akik a teljes sorozatot június 30-ig előjegyzik)

Fűzve 30 DINÁR helyett 19 DINÁR
Vászonkötésben

40 DINÁR helyett 29 DINÁR

EZENKIVÜL A 15-İK KÖTET
INGYEN.

A pénz előzetes beküldése esetén portómentesen szállítunk. Ugyanilyen kedvező előfizetési feltételek mellett megrendelhető a már megjelent első sorozat is.

HAVONTA 2 KÖTET JELENIK MEG!

MEGRENDELŐLAP

**Bácsme gyei Napló kiadóhivatala
Subotica**

Ezennel megrendelem a KIVÁLASZTOTTAK című regénysorozatot 15 kötetben. Havonta 2 kötetet veszek át és az első 14 kötet átvétele után az utolsó kötetet ingyen kapom.

Fűzve 19 din. kedvezményes áron.
KÖTVE 29 din. kedvezményes áron.
A két könyv árát minden hó elején előre beküldöm.
Mindenesetjén az első két kötetet mányvétéllel küldeni.
A köteteket minden hó elsőjén személyesen veszem át és a sorozat ki Önökönél.

Név:

Foglalkozás:
Pontoc sim:

TANKÖNYVEK

az összes iskolák és tanintézetek részére
Használt tankönyvek
kitünő állapotban, új, tartós kötésben
míg a készlet tart

féláron

Előírással
író-, rajz- és tanszerek
jutányos áron

A középiskolai magyar tagozatok
növéndékének figyelmébe!

Tankönyvüzletségletüket már most rendeljék meg,
mert a könyvek későbbi beszerzése nehézségekbe
ütközik

VIG könyvkereskedés
Subotica, Főtér

Olcsó árak Olcsó árak
Divatos Izléses
Tartós Elegáns

Bressburger
DIVATCÍPŐ KÜLÖNLEGESSEGE!

Allandó nagy raktár a
legmodernebb saját ké-
szítésű cipőkből
Külön mértékosztály

Subotica,

Aleksandrova ulica 5. — Bárány-szálló mellett

Ajánlok legfinomabb
regge isajtot
szállítok postán már 2 kg.-os
csomagokat. A szombori ki-
állításán arany éremmel ki-
tüntetve. Kérjen mintakülde-
ményt és árakat
Mlekara GROSS
Novi Sívac. (Bácska)

Novi Vrbáson
és környékén
HIRDETÉSEKET
a BÁCSMEGYEI NAPLÓ
részére eredeti kiadóhiva-
tali áron felvesz
Wagner Frigyes
Novi-Vrbas, Posta utca 420

Garantált friss
I-a teavaj
kg.-ja 50 dinár
Naponta friss
joghurt kapható
Gulyás
tejszarnokában
Subotica, Rudićeva ul. 3.
Trumbićeva ul. 7
(Papucs-piac)

Iskolatáskák
izléses, erős kivitelben csak
viszonteladónak gyári
áron kaphatók
Uojvodina (oboziparni)
Árjegyzéket és mintákat
kivánságra küldünk

Hölgyfodrászat
Szépen
ondolál } 8.—
Hajat v'g }
Hajat mos }
Manikűröz } din.
Bérlés (10 szám) 60.— dinár
Kihullott hajat vesznek!
HUSZÁK PÁL
Prokesch-palota, a vasúttól 2 perc

Hirdetéseket
sentán a Bácsme gyei Napló
részére
Molnár Sz. Vince
könyvkereskedése vesz fel.

Informátorokat keresünk
minden városban és községben, akik
információs irodák részére már dol-
goztak. Ajánlatok "454" megjelöléssel
Jugomosse, Beograd, Terazije 25 címre
küldendők. 9061

ELŐNYOMDÁT
legmodernebb stíliú rajzokkal és
kellékekkel legolcsóbban szállít
LEOPOLD SÁMJEL, SENTA
modern előnyomdaberendezési gyára
Relief-festéshez való festékek, porok és
kellékek kaphatók

Tölgyfahordók
használt, jó állapotban, 600—800 literesek
eladók 9057
C. A. Pachany i sin naslj. d. d. Brod n/S

Budapesten
egészséges, szép fekvésű lakásomban
két vagy három tanulóknak
teljes ellátást adnék
Gondos felügyelet. — Francia és német társalgás.
Szíves meghíresséket „Jelenleg Szubotica-ról” jelli-
gére a kiadóba kérek 9045

Üzletáthelyezés.
Ertesitem vevőközönségemet, hogy üzletemet
Zrinjski trg. 12. szám alól
Trumbićeva ul. 2 sz. alá
(dr. Blum-ház)
helyeztem át.
Egyben ajánlom frissen érkezett citromomat.
Almási József
déli gyümölcs nagykereskedő 9114

Csak hölgyeknek!
A legtöbb
16 éven feüli leánynak és fiatalas-
zonyoknak a ridikütljében van elrejtve,
épen az ezen írása által világhírűvé lett
Ramona kisasszonynak
**„AZ EN KITÜNŐEN BEVÁLT
FOGÁSAIM, AMELYEKNEK
MINDEN FÉRFI BEDÖL”**
című rendkívül népszerűvé lett füzetecskéje
Érdekes, hogy ezt a kis sajtóterméket különféle
nyelvekre lefordíva már eddig is több mint 3 millió
hő gy kap otda szét és hogy a szerzőnő a kiadónak
szigorú ítéletként kötötte ki, hogy a forgalomba
kerülő könyvecskéik különös óvatossággal kezeltes-
senek, nehogy azokból egy példány is férfi kezekbe
kerülhessen.
Addig, míg a készlet tart, 12 dinár előzetes bekül-
dése ellenében, cigiteljéstelen zárt borítékban bér-
mentve küldi meg a t. hölgyeknek a jugoszláviai
kizárólagos képviselét:
» KULTURA «
KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ VÁLLALAT
OSIJEK I. 9297

Dr. HECHT SZANATÓRIUMOK
SEMMERING Palace-Sanatorium Dr. Hecht 1000 m.
Semmering-Sanatorium Dr. Hecht (er-
előtt Vécsey) 800 m. Pension Dr. Hecht 1000 m. 9307

LIFKA-KERT

Hétfőtől szerdáig

NICK CARTER

kriminális filmszenzáció, életveszélyes kalandok sorozata

Mindkét rész egyszerre

I. rész Borzalmas pók
II. rész Fehér asszony

LEVELEZÉS

Neszmélyi Izsó karmester közzöli velem címét. Sarajevo, Nova ulica 1. 9292

KIRAKATÜVEGEK, TÜKRÖK GARANTÁLT EL-SÖRENDÜ MINŐSÉGBEN KAPHATÓK AZ »ALBA-TÜKRÖGYÁRNÁL« NOVI-SAD. 4377

HÁZASSÁG

Nőülne sok legény, ha a leányok szép konyhafel-szerelése volna. Tehát ne sajnáljon levélben a pontos címével együtt 3 dinárért postabélyeggel Fűzi bádög-érugyár Szubotica címére beküldeni és meg fogja lát-ni, hogy pénzért milyen szép dolgokat kap. 9175

FOGLALKOZÁS

Üdvarost és kiszolgáló-élettem felvesz a Sztipić-é-terem, Szubotica. 9329

Munkásleányokat, akik már mirtusszal dolgoztak, azona-nali belépéssel állandó munkára felvesz a Mirtusz-ípar, Carinarska ulica 17. 9355

Intelligens hölgyeket kere-sek Bánát és Bácska min-den városában és községé-ben magas provizió mellett nőicikk eladására. Ajánla-tokat »Hercules« jelűre a kiadóba kérek. 9351

Gazdasszony, aki éjjeli mulatóban már volt alkalmazva, felvétetik. Sombor, Lastina ulica 5 szám alatt. 9347

Munkásnőket ruhímezés-hez, mirtuszkötéshez, sarko-szorugyártáshoz, kifutófnut is — felveszek. Kramer, Sokolska 1. 9337

Jó munkás cipészegéd, aki a csizmamunkában is telje-sen jártas, felvétetik. Ba-log Antal cipész, Telecska 443. 9328

Házvezetői állást keres a háztartásban teljesen jár-tas urinő. Cím megtudható Dr. Szántó Miklósnál, Som-bor. 9339

Provizió utazót keresek a textil-szakmából azona-nli belépésre. Ajánlatok Dr. Szántó Miklós, Sombor címre küldendők. 9338

Ügyvédsegédet és pedig vagy gyakorlott írnokat vagy fiatal jelöltet keresek, aki perfekt ír Adler írógép-en vagy szeptember el-sejéig perfekt megtanul. Jevrejska ul 13. II. emelet. 9346

Pincérügnökség, Freun-denfeld Vilmos Pancsevón ajánl, keres, elhelyez min-dennemű, elsőrendű kávé-házi, szállodai személyzetet.

Utazó(nő) kelengye cikkek-vel, magánfelek látogatásá-ra fix és jutalékra felvéte-tik. Ajánlatok referenciák-kal Subotica, postafiók 48 küldendők. 9327

Négy középsiskolát végzett fiatal asszony több évi üz-leti gyakorlattal állást ke-res pénztárba vagy orvosi rendelőbe. Szíves megke-reséseket »Igényeim szerő-nyek« jelűre a kiadóba kérek. 9168

Fiatall, jobb lány (árva) há-zimunkára felvétetik. Dr. Wilhelm, Paje Kujundzića ul. 13. 9211

Művészi fényképész hátte-reket készít és régi vászna-kat újra fest Dujdosó La-jos, Szubotica, Oslobođenja ulica 7. 9272

Magyar, német, szerb, fran-cia, angol nyelv leckéket adok óránként aszerint — hetenként egyszer vagy többször, külön vagy tár-sulva vételnek — 20—10 dinárért személyenként. A Berlitz rendszerű társalgási tanmód szerint a tanuló 3—4 hónapi tanulás után írni és beszélni tud. Sak-kjátékot tiz leckén belül ta-nítok meg. Megkeresések »Polyglott« cím alatt a ki-adóba intézendők. 9164

Vaskereskedősegédet, ügyes, önálló eladót keresünk, aki horvátul, németül és ma-gyarul beszél. a katonasá-got kiszolgált. Ajánlatok Tompak és Heinrich, Suho-polje, Slavonija címre kü-ldendők. 9303

Asztalossegédet, két jó épü-letmunkást, azonnali belé-pésre keres Terhes György, asztalos, Padej (Bánát). 9236

Zongoramestert, elsőrendűt, keres azonnali belépésre éj-jeli üzlet. »Zöld lámpa«, Sarajevo. 9293

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címszó feltüntetése számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Cseh felhívásokat jelölje leveletet továbbítani. Kérvefelhívásokban vélemény megjelölendő.

Használt autót

Chevrolet, Fiat, Citroen, stb.

generáljavítva, kitünő állapotban jutányos áron el ad

REPARACIJA AUTOGUMA Sombor, Atanackovića ul. 8. Kuća Ing. Szilárd

Bőröngző, idetű-lő, pénztárcák, kazetták, nyergek, az összes bőr-árak és löszerezatok elő-nyös árban kaphatók

Fazekas Mátyás bőrárú-műhelyében IV., Vilsonova ulica 44. Rendeléseket és javításokat olecsón vállal. 9180

Esszenciagyár keres utazó-kat magas jutalékkal. — Szakmabeliek előnyben. — Ajánlatok »Ninon« (vornica) esenciája, Beograd. Kosovska 24 címre küldendők. 9304

Jó cigányzenét, 5—6 tagból állót, keresek azonnala-ri. Hotel »Casino«, Bácska Pa-lánka. 9307

Utazót keresek, kinek jó mellékkeresetet adnék. — Roth, Palmotičeva 79. 9275

Üjonnan megnyitott angol szövet és eszék vászon gyári lerakata keres képviselőket minden járási székhelyen. Csak reprezentálni tudó, szorgalmas, az állami tiszt-vizsgálónál és magánfelek-nél a részletre való eladás-ban jól bevezetett képví-selőkre reflektálunk. Rész-letes ajánlatok Novisad, postafiók 189 címre köl-dendők. 9060

Pomoćnik galanterijske, kratke i modno struke, koji znaju cipele i šošire, sa znanjem srpskog, nemačkog i mađarskog jezika, neka podnesu svoje ponude na t. t. Braća Glumac, Ze-mun. 9148

Paradicsomos-üvegek

1 1/2 dinárért kaphatók

Kr. Petra park 9 házmeisterél 930

Morvai és Molnár műkő- és cementáru-gyár Subotica (a vasutal szemben)

Elvállal mindennemű műkő, vasbeton- és cement-munkát, »Észit egy és többszínű cement- és mozaiklapok«, vala-mint drótbetétes és ce-mőszőlt betonosöveket. Áránlaltal díjmentesen szolgál. 5400

VÉTEL-ELADÁS

KIRAKATÜVEGEK VITRUMNÁL NOVISAD, FUTOŠKI PUT 137. 1734

Keresek megvételre jó kar-ban tartott kisebb írószá-talt. Cimeket a kiadóba kérek. 9336

Göré, 3 öles, 5000 dinárért eladó. Vidákovics Mijó jegyző, Svetozar Miletić. 9361

Komplett faragott diófa há-lószobabutor eladó. Haram-basićeva ul. 23. 9362

Úres boros, cognacos és pezsgős üvegek olecsón el-adó. Palics Fürdőgazgat-ság. 9066

Bánáti nagyobb községben, jó helyen levő vendéglő házzal, leltárral együtt más vállalkozás miatt eladó. — Cím a kiadóban. 9310

Koronc-bónokat készpénz-ért fixre vásárol Pačka Šte-dionica, Osijek, Desatićina ulica 27. 9294

Megvételre keresek 14—15 HP lehetőleg nyersolajmot-tort. Bata, Senta, Beograd-ska ulica 64. 9209

VÁROSI MOZI

Hétfő—szerda
Két sláger

Ember küzdj!

Egy jótékony ember drámája. Főszereplő RUDOLF SCHILDKRAUT

Éva szerelmei

Filmjáték
Főszereplők: LEATRICE JOE & WILLIAM BOYD

Modern belterületi lakház szabadkőzből eladó. Cím: Stosova ul. 8. 7246

»Palma« cipők kiválósa-gát minden vevőm dicséri. »Palma« cipőáruház, Hus-piac, volt Mácskovics-ház. — Szándékfelméréségeim megérkeztek. 3631

Eredeti japán gomba, ismert ázsiai háziszér érelmesze-sedés, kortünetek, bérleny-heség, álmatlanság ellen. Postai szétküldés. Blum gyógyszerár, Szubotica, ro-postával szemben. 6190

Erstklassige deutsche Lehrerin sucht Wohnung (möbliertes Zimmer) gegen deutschen Unterricht. An-gebote an die Administra-tion erbeten. 9160

KOLONFÉLE

Raktárnak alkalmas 2 szuterénhelyiség kiadó. — Bövelbet Deutsch optikus-nál, Szubotica. 9360

Egy szoba-konyhából álló lakás kiadó. X., Vojvodjan-ska ul. 10. 9334

Szoba-konyhás lakás ki-adó villanyvilágítással szeptember 1-re. Cím: Ha-rambašićeva ul. 14. 9343

Szép 2 szobás lakást ke-resek mellékhelyiségekkel gyermektelen fiatal ház-as-pár részére. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít.

Malombérletet keresek jó buzatermő vidéken, napi 1—1 1/2 vagon teljesítőképessé-gel. Ajánlatokat »Malom-szakember« jelűre a ki-adóba kérek. 9066

Négyszobás lakás közel a törvénytörvényhez novemberre, kötszobás, elő- és fűrdőszo-bás lakás azonnala kiadók. Érdeklődni VI., Sienkieviće-va 14. 9228

Sonkissom állíthatja magá-ról, hogy tökéletes szép. Ar-cát üdév és alabástrom sí-mává egyedül a Kovács-féle nagyonyedi arckenőcs és borax-szappan teszi. Kap-ható mindenütt. Főlerakatt: Herzl-drogéria, Subotica. 3101

»Lukutate« kiváló fiatalító szer, megint kapható min-den gyógyszerárban és dro-gériában. Postai szétküldés Blum gyógyszerár a főpos-tával szemben. Leírást Din. 2.— ellenében küldünk.

A főuccán egy ujonnan épült emeletes épületben lé-vő két uccai szoba s vízve-zetékkel felszerelt mosdó-szoba, nagy uccai erkéllyel burtozva vagy burto nél-kül augusztus elsejére ki-adó. Felvilágosítást nyujt »Dunav« biztosító Vilso-nova ulica 11. 7821

600 dinárért

teljes ellátást (lakás, koszló, mosás) kaphat havonta 1—2 kisdíák szuboticiai urica-lánál. Kényelmes külön szoba, remek kert, gondos felügyelet. Közélebbi fel-világosítást ad Milan Mi-jaudzisics fodrász-szalón, Subotica, Albina ulica 2. (Városi zeneiskola épülete).

Sok hasznos tanácsot talál a most megjelent Vécse-féle Kosmetikai Tanácsadó című könyvben. Ára 40 dinár. Kapható minden könyvkereskedésben és megrendelhető a Minerva-nál, Szuboticián.

Apróhirdetések Szuboticián az Aleksandrova ulicán a Pressburger-féle üzletben, a Pašićeva ulicán a Radió-Reklám irodájában, Univer-sitas könyvkereskedés Alek-sandrova ulica, Földes Sa-mu ruházletében, Gyümölcs-piac, Novisadon, Szombor-ban, Szentán, Veliki Becks-erken ottani fiókkiadóhiva-talankban is eredeli áron feladhatók.

Figyelem! Szombaton este a mali-idjosi nagyvendéglő bejáratanál ellopták a 228520. gyári számú »Rex« gyártmányú, csaknem telje-sen új kerékpárt. A nyoma-razetető 3.000 dinár juta-lomban részesül. Kollár Mátyás bankhivatalnok, Ma-li Idjos. 9021

Üjencok! Szakavatott egyé-nek pontos felvilágosításo-kat adnak katonai termő-szetű, különösen sorozási, szolgálati idő meghatározá-sára és jogos esetekben a szolgálattok megrövidítésére vonatkozó ügyekben. Nem-zetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova ulica 9.

Magyar nyelv oktatására fiatalembert keresek. Já-ientkezni lehet szerda dé-lben 1—2 óra között Zrinj-ski trg 13. szám alatt. 9019

EDISON BELL PENKALA LTD. GRAMOFONOK

Képviselet és raktár Szuboticiára és környékére DEUTSCH J. optikusnál, Szubotica, Aleksandrova ul. 5

Edison Bell, His Masters, Columbia gramfonok LEMEZEK ÉS TŰK

Részlet-fizetésre

Kérjen ár-jegyzéket!

HALBRÖHR SPEDICIJA SZUBOTICA Telefon 10. ELŐNYÖSEN VÁMOL, SZÁLLIT, BERAKTÁROZ